

Archeologienota

Verslag van resultaten bureauonderzoek

ASSE HOF TER WAARBEEK (prov. Vlaams Brabant)

Auteurs: Daphné VERAART, Christof
VANHOUTTE, Birgit LEENKNEGT

Projectcode: 2016K352

Projectcode:	2016K352
Naam erkende archeoloog:	Daphné Veraart
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2017/00185
Locatiegegevens:	Asse, Hof ter Waarbeek (zie plan in bijlage 2 en 3)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 138928, Y: 178328 X: 139124, Y: 178517
Kadastergegevens:	Asse, afdeling 2, sectie B, percelen: 218g, 217k, 218n2, 231g, 218f (partim) en afdeling 3, sectie B 232v en 232r (zie plan in bijlage 3)
Topografische kaart:	zie plan in bijlage 1 en 2
Alle betrokken actoren:	Daphné Veraart (erkend archeoloog), Christof Vanhoutte (assistent archeoloog), Birgit Leenknecht (historicus), Dirk De Byser (contactpersoon initiatiefnemer)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1. WETTELIJK KADER.....	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	5
1.2.1. Vraagstelling.....	5
1.2.2. Randvoorwaarden.....	5
1.2.3. Geplande werken	5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	8
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie	8
1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek	8
1.3.3. Gebruikt materiaal.....	9
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek	9
1.3.5. Inbreng specialisten	9
1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering.....	9
2. ASSESSMENTRAPPORT	10
2.1. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	10
2.1.1. Topografische situering.....	10
2.1.2. Landschappelijke situering'	13
2.1.3. Geologische situering.....	15
2.1.4. Bodemkundige situering	17
2.2. HISTORISCHE BESCHRIJVING	19
2.3. ARCHEOLOGISCH KADER	28
2.4. SYNTHESE	32
2.4.1. Verwachtingspatroon.....	32
2.4.2. Afweging verder vooronderzoek	33
2.4.3. Beantwoording van de onderzoeksvragen.....	33
3. SAMENVATTING	36
4. BIBLIOGRAFIE	37
4.1. LITERATUUR	37
4.2. INTERNETBRONNEN.....	38
5. BIJLAGEN	39
5.1. PLANNENLIJST	39

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te Asse Hof ter Waarbeek, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.2.3. Geplande werken

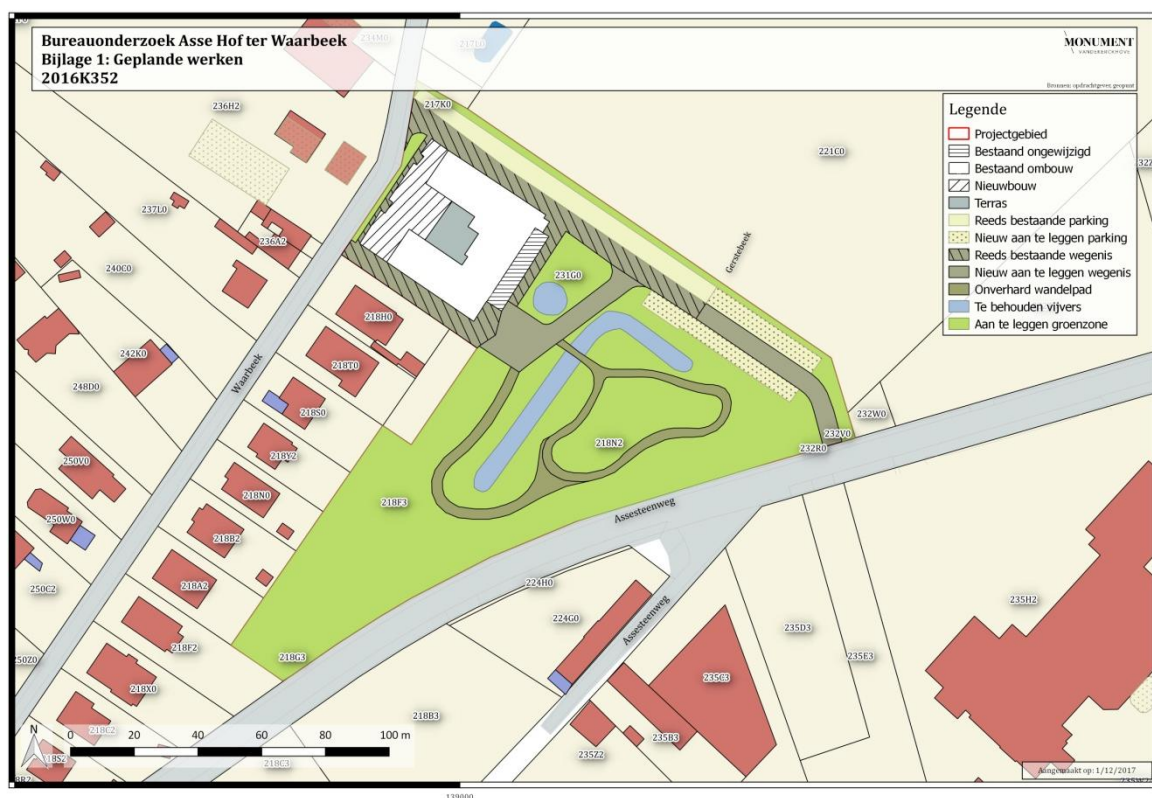
Het gebied dat zal ontwikkeld worden is 14705m² groot. Naast de aanpassing van het huidige gebouw, bestaat de inrichting van het projectgebied voornamelijk uit een aanbouw van het WZC langs noordwestelijke zijde (451m²). Hierbij zal tot op een meter diep uitgegraven worden voor de bouw van dit nieuwe complex. Hierbij ontstaat een binnenruimte die zal gebruikt worden als terras/ontspanningsruimte (ca. 177m²).

Tussen dit geplande gebouwblok en de Waarbeek zullen tevens uitgravingen gebeuren ten behoeve van de riolering en nutsleidingen. De huidige bebouwing van het terrein heeft al voor heel wat verstoring gezorgd. Op de plaats waar de nieuwbouw moet komen is er immers een parking (volledig bedekt met klinkers), een kleine groenzone met drie bomen en bevinden zich verschillende nutsleidingen.

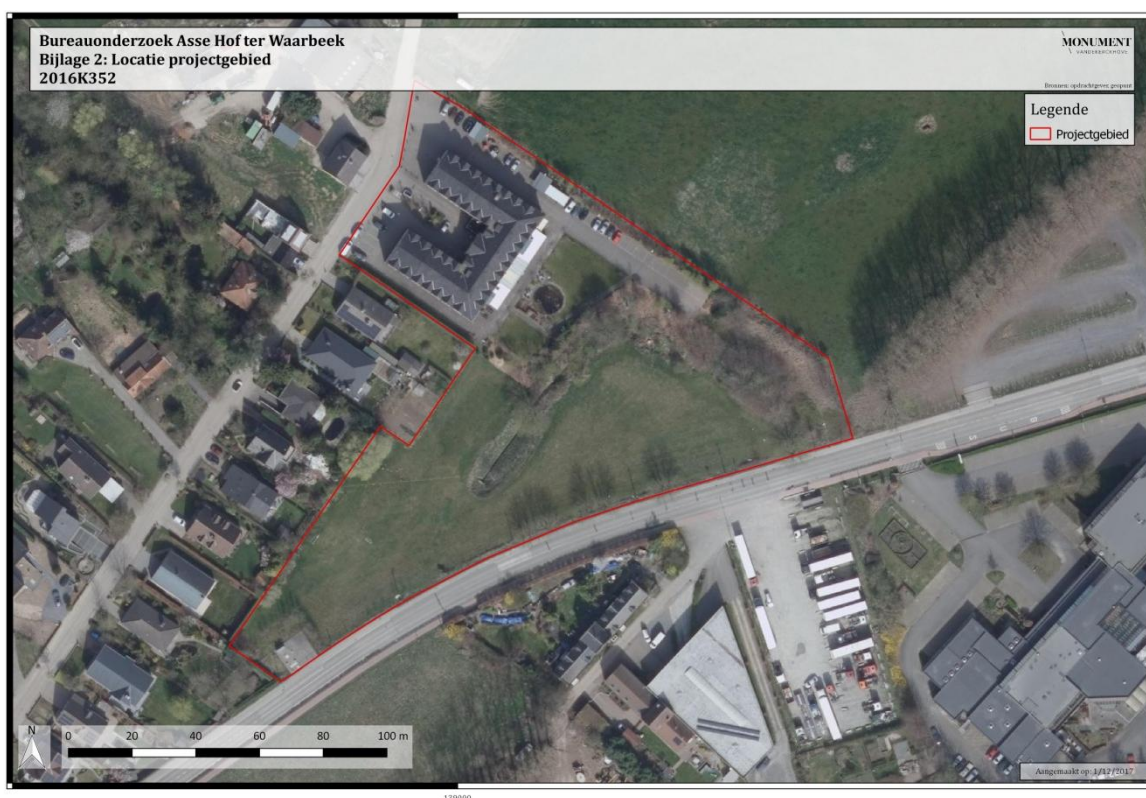
Daarnaast zullen ook de bestaande wegenissen en parkeerplaatsen (respectievelijk 1234m² en 645m²) aangepast worden om aan te sluiten op de nieuwe wegenissen (369m² en 477m²). Zo zal aan de zuidoostelijke zijde van de huidige parking de weg doorgetrokken worden naar de steenweg en zal een verbinding langsheen de zuidzijde van de vijver naar het gebouw gemaakt worden. De aanlegdiepte van deze wegenis zal 55 à 60cm bedragen. Er wordt hierbij een aparte toegang voorzien voor de hulpdiensten (westzijde) en bezoekers

(oostzijde). Deze nieuwe verbindingsweg zal langs oostzijde geflankeerd worden door nieuw aan te leggen parkeerstroken (respectievelijk 295m² en 238m²).

Ook het huidige braakliggende terrein zal mee opgenomen worden in de werken. Hierbij zal deze zone ingericht worden als wandeltuin. Het gaat om een zone van ca. 7843m² waarbij de ingrijpende werken zich beperken tot het aanleggen van een extensief grasbestand. Hierbij zal langs de kant van de Assesteenweg een gemengd haagmassief aangeplant worden over een afstand van ca. 160m met een breedte die varieert tussen 6m en 27m. binnen deze groenzone zal ook nog een onverhard wandelpad (350m²) dat aansluit op een verhard wandelpad (420m²), waarbij de bestaande Gerstebeek in het projectgebied zal worden ingewerkt als vijver (ca. 540m²). Daarnaast zal ook nog een kleine groenzone aangeplant worden langs de oostelijke zijde van de nieuwe verbindingsweg (ca. 440m²) en langs de Waarbeek (ca. 77m²). Ook rondom de bestaande vijver (ca. 89m²) komt een groenzone van ongeveer 458m² (zie Figuur 1 en bijlage 1 en Figuur 2 en bijlage 2).

Figuur 1: Geplande werken in het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 1).

Figuur 2: Recente luchtfoto met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 2).

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In dit bureauonderzoek wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het projectgebied en de omgeving. Dit wordt vervolgens getoetst aan de geplande verstoring van de bodem. Het doel hiervan is te kunnen bepalen of verder archeologisch onderzoek aangewezen is. Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en de gemeente Asse in het algemeen werd de online databank van de CAI (Centraal Archeologische Inventaris) geraadpleegd.¹ Als aanvulling hierop werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Langs deze weg werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren 70 van de 20ste eeuw. Op alle kaarten en luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zo tot een duidelijk beeld te komen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

De eerste stap van het bureauonderzoek bestond er uit zoveel mogelijk relevante informatie te verzamelen betreffende het plangebied (zie vorig hoofdstuk). Daarna werd getracht deze informatie op overzichtelijke wijze weer te geven door middel van kaarten die als bijlage bij dit rapport gevoegd worden. Vervolgens werd de vergaarde informatie in een tekst gegoten en kon bepaald worden of verder vooronderzoek noodzakelijk is en welke onderzoeksstrategie daarvoor aangewezen is.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.3. Gebruikt materiaal

Alle nodige informatie werd geraadpleegd via het internet of werd digitaal aangeleverd door de initiatiefnemer. De kaarten die toegevoegd zijn als bijlage werden vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

1.3.5. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Landschappelijke ligging

2.1.1. Topografische situering^{6,7}

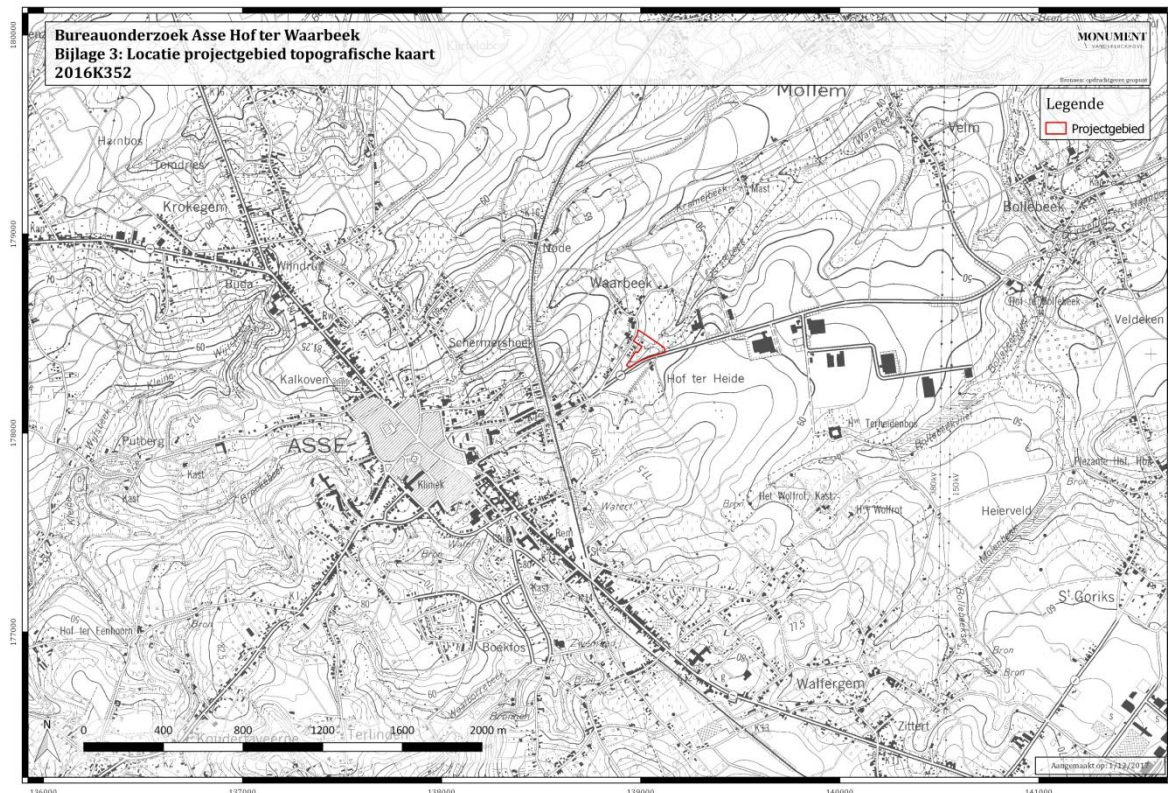
Asse is te situeren in de provincie Vlaams Brabant in het West-Brabants Heuvelland ten noordwesten van Brussel. Het heeft een verstedelijkte kern die omgeven is door meerdere gehuchten en deelgemeenten. In het noordwesten wordt Asse begrensd door Mazenzele (Opwijk), in het noordoosten door Merchtem en deelgemeenten Brussegem en Hamme, ten oosten door Wemmel en gemeenten Jette, Ganshoren en Sint-Agatha Berchem van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Sint-Ulriks-Kapelle en Groot-Bijgaarden (deelgemeenten Dilbeek) en Ternat ten zuiden, en Essene en Meldert (Aalst) ten westen. De gemeente Asse bestaat sinds 1977 uit Asse, Bekkerzeel, Kobbegem, Mollen, Relegem en Zellik.

Het projectgebied bevindt zich ten oosten van de kern van Asse (zie Figuur 3 en bijlage 3). In het noordwesten wordt het projectgebied deels afgebakend door de Waarbeek en deels door woningen met tuinen, gelegen aan de Waarbeek. Ten oosten van het projectgebied ligt grasterrein dat onbebouwd is; ten zuiden is de Assesteenweg gelegen. (zie Figuur 4 en bijlage 4).. De gracht langsheen het projectgebied betreft een deel van de Gerstebeek die in noordoostelijke richting afloopt en samenvloeit met de noordelijker gelegen Krameibeek. Deze loopt verder noordoostwaarts richting de Grote Molenbeek waar hij in uitvloeit ten zuidoosten van de deelgemeente Mollem.

Op het kadaster is het projectgebied terug te vinden onder Asse, afdeling 2, sectie B, percelen 231g, 217k, 218n2, 218f3 (partim), 218g3 en afdeling 3, sectie B, percelen 232v en 232r0 (zie Figuur 5 en bijlage 5). De bodemgebruikskaart geeft een gebruik van het terrein aan onder 'andere bebouwing' en 'akkerland' (zie Figuur 6 en bijlage 6).

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Asse, *Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121972> (geraadpleegd op 14 maart 2017)

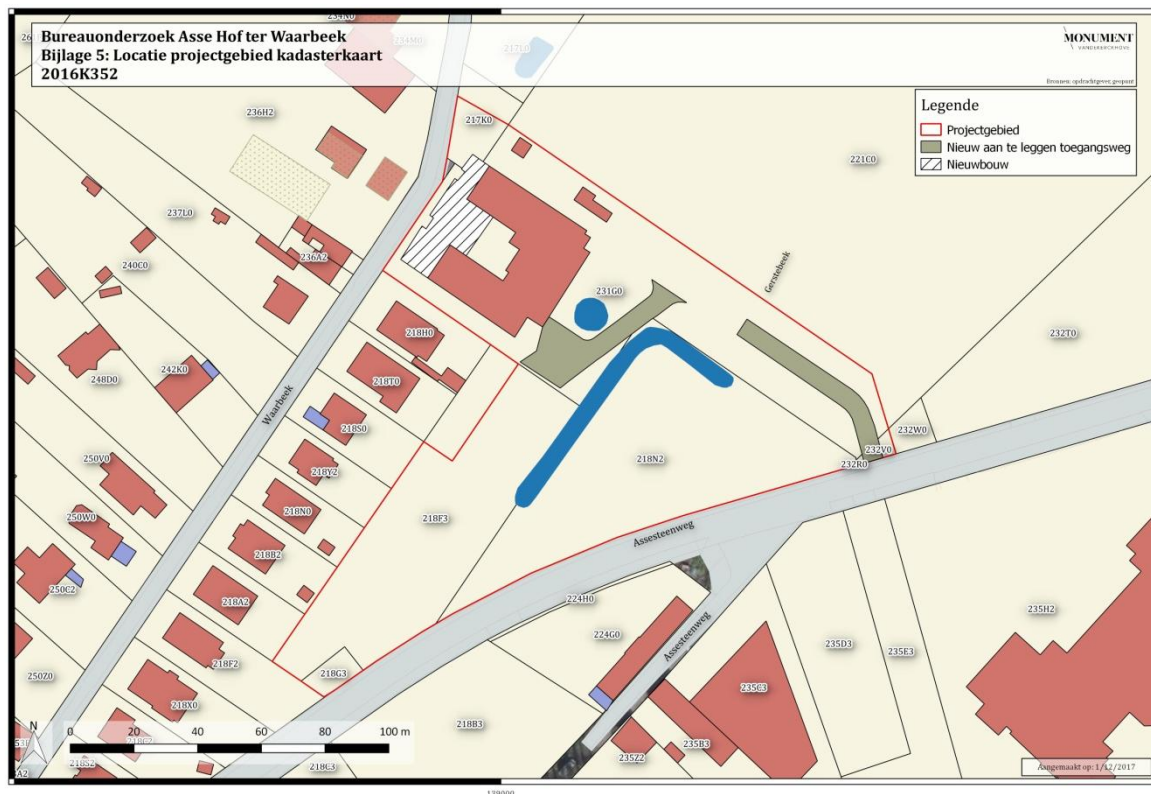
⁷ Waterinfo.be

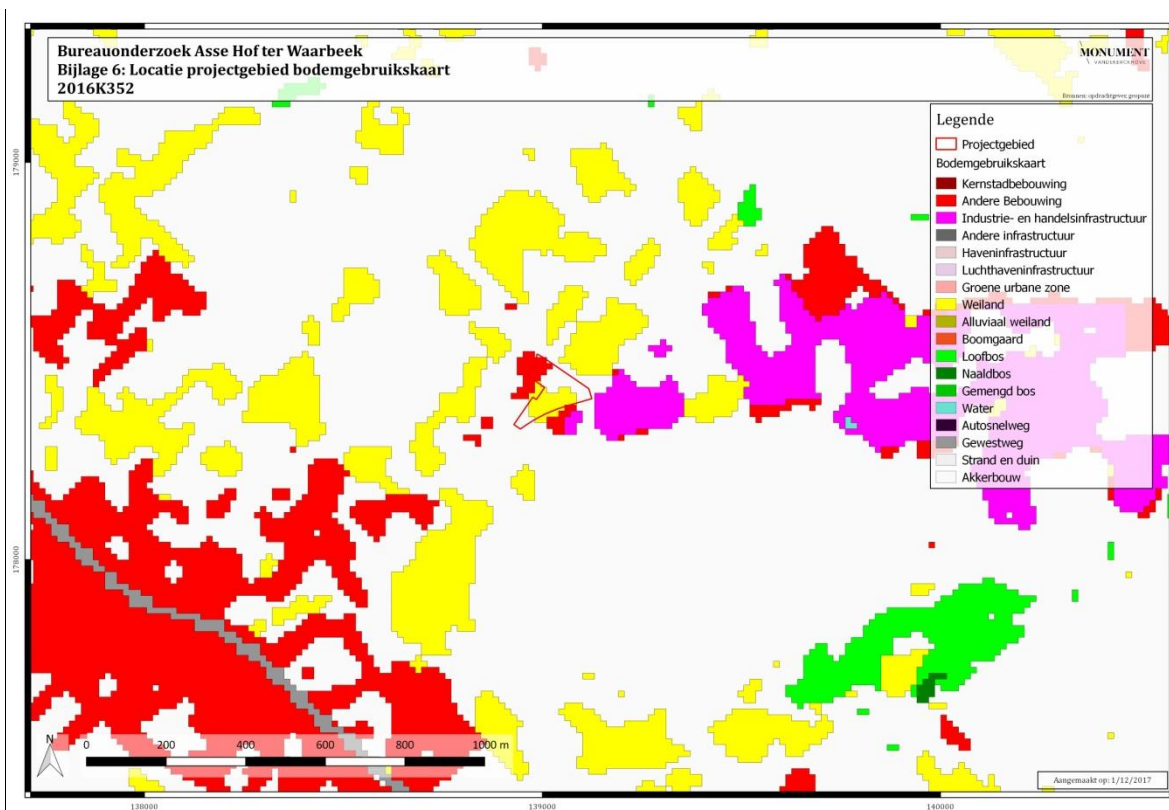
Figuur 3: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: dov.vlaanderen.be) (bijlage 3).

Figuur 4: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: dov.vlaanderen.be) (bijlage 4).

Figuur 5: Kadasterplan met aanduiding van het projectgebied, de nieuwbouw en de nieuw aan te leggen toegangsweg (bron: geopunt.be) (bijlage 5).

Figuur 6: Bodemgebruikskarta uit 2001 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 6).

2.1.2. Landschappelijke situering^{8,9}

De gemeente Asse bevindt zich aan de noordelijke grens van het Brabantse plateau, en bestaat uit meerdere heuvelruggen die samenkomen in het hoger gelegen centrum. De heuvelrug waarop het centrum zich bevindt is de scheiding tussen het Denderbekken en het Zenne-Rupelbekken.¹⁰ Het projectgebied maakt deel uit van het Zenne-Rupelbekken en bevindt zich ten oosten van de Zenne. Het gebied langsheen de linkerflank van de Zennevallei wordt gekenmerkt door een glooiend landschap.¹¹ Het digitale terreinmodel van Vlaanderen geeft een beeld van de hoogteverschillen in de omgeving van het projectgebied (zie Figuur 8 en bijlage 7). Ten westen is duidelijk de heuvelrug zichtbaar die de scheiding vormt tussen het Denderbekken en Zenne-Rupelbekken. Ten oosten zijn de uitsnijdingen van de beken richting de Grote Molenbeek duidelijk zichtbaar, met verder ten oosten de heuvelrug die richting Merchtem te volgen is. Het projectgebied bevindt zich op een overgangszone tussen deze westelijke heuvelrug richting het centrum van Asse, en de vallei van de Molenbeek.

Meer gedetailleerd ter hoogte van het projectgebied betreft het een eerder vlak terrein met hoogtes gaande van +56m TAW tot +58m TAW (zie Figuur 8 en bijlage 8). Opvallend is het hoogteverschil tussen het onderzoeksgebied en het noordelijke perceel. Dit bedraagt ca. 2m verschil aan de grens tussen beide percelen. Dit geeft de indruk dat er een ingreep in de bodem gebeurd is waarbij ofwel dit perceel is afgegraven (mogelijk door landbouw, betreft akkerland), het onderzoeksgebied is opgehoogd, of een combinatie van beiden.

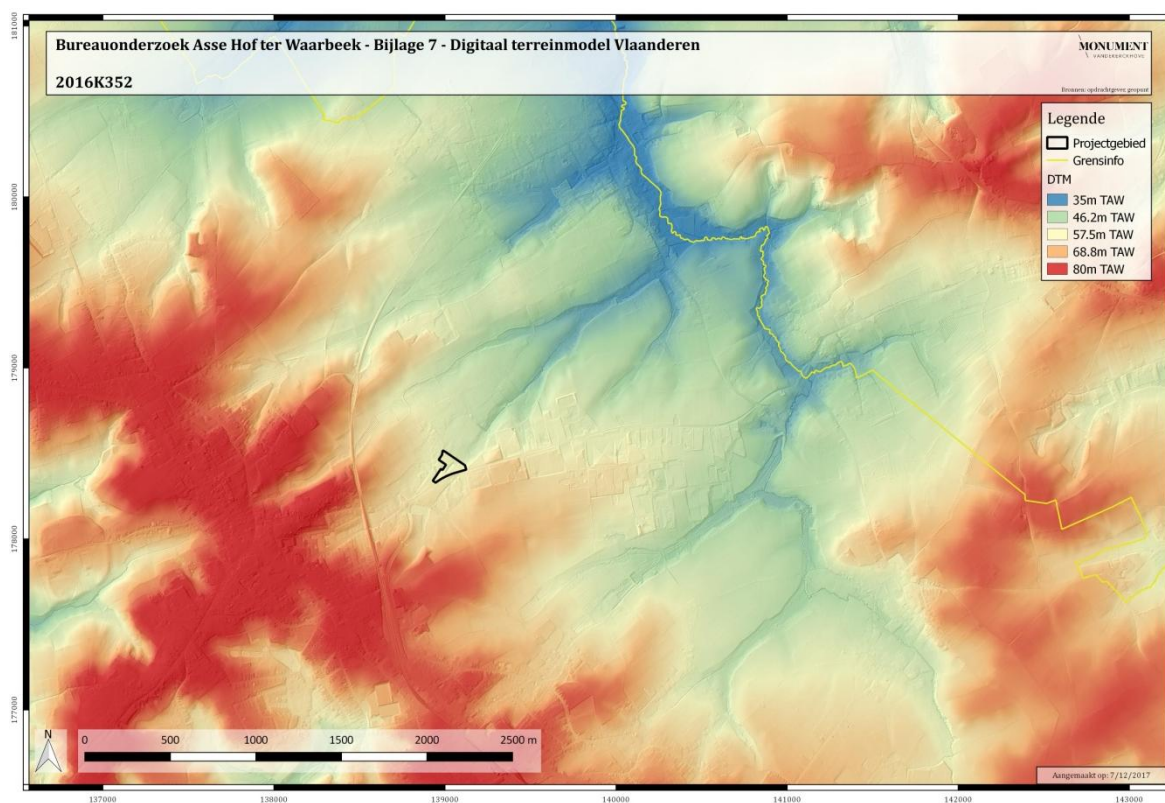
De potentiële bodemerosiekaart toont wit ter hoogte van het projectgebied. Dit wil zeggen dat er geen informatie voor het projectgebied beschikbaar is. In de directe omgeving van het projectgebied schommelt de graad aan potentiële bodemerosie van zeer laag tot hoog (zie Figuur 9 en bijlage 20). Deze kaart houdt onder meer rekening met hellingslengte, bodemtype en hellingsgraad.

⁸Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Asse, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121972> (geraadpleegd op 1 december 2017)

⁹Waterinfo.be

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Asse, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121973> (geraadpleegd op 14 maart 2017).

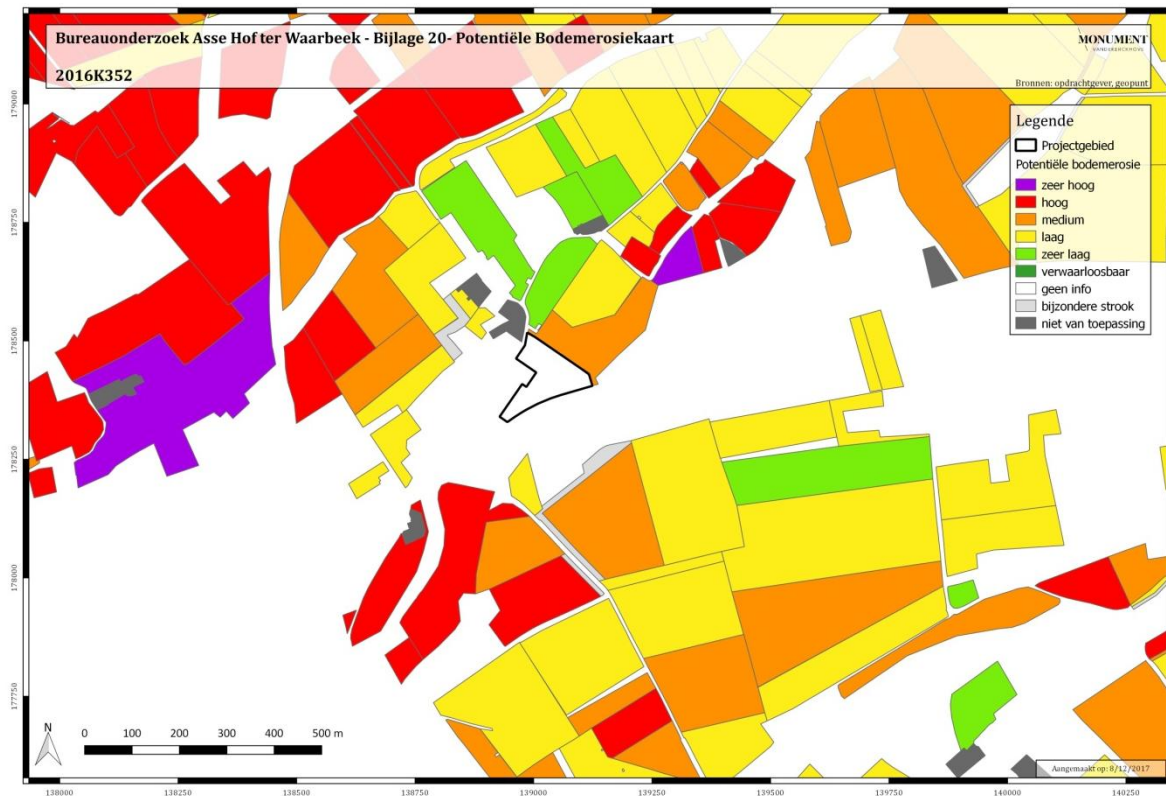
¹¹ SCHROYEN 2003, 4

Figuur 7: Digitaal met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be en dov.vlaanderen.be) (bijlage 7).

Figuur 8: Digitaal terreinmodel in detail met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 8).

Figuur 9: Potentiële bodemerosiekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 20).

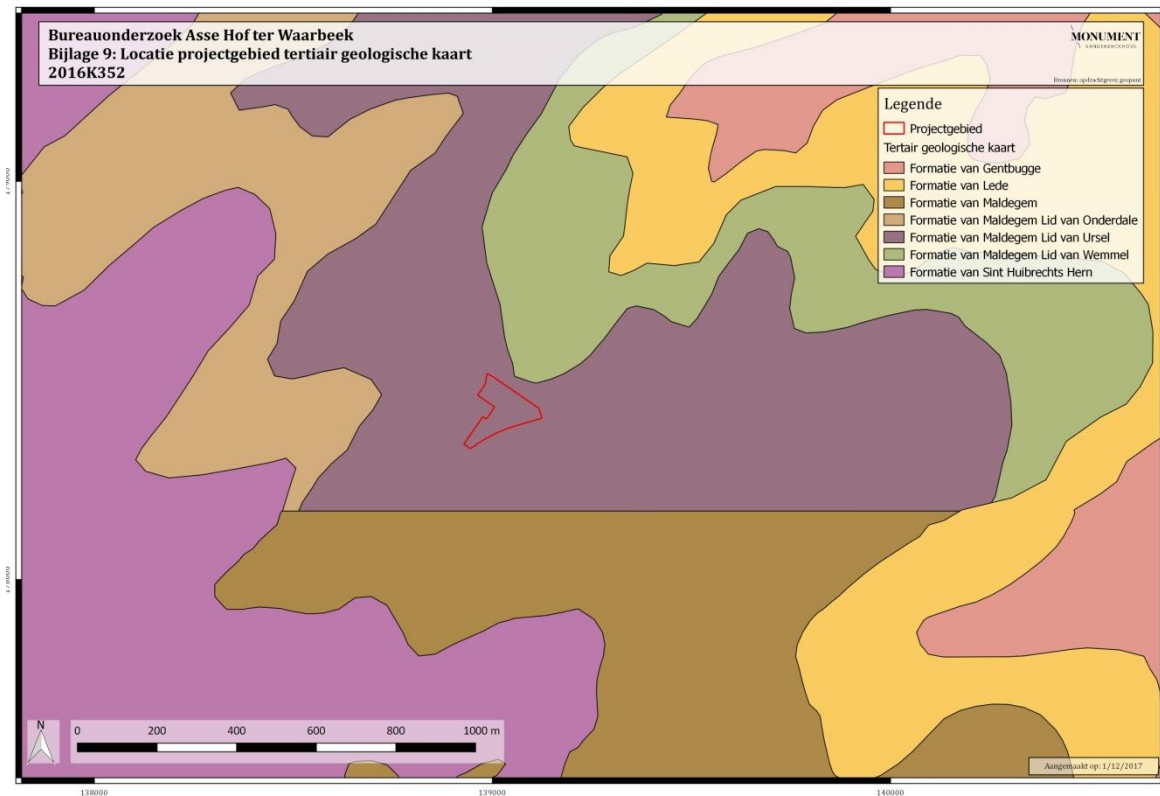
2.1.3. Geologische situering

De tertiaire ondergrond ter hoogte van het projectgebied behoort tot de Formatie van Maldegem, het Lid van Ursel en is te dateren in het laat-Eoceen (zie Figuur 10 en bijlage 9). Dit bestaat uit een homogene, grijsblauwe klei die via een textuurverlichting en toename van glauconiet geleidelijk aan overgaat in het Lid van Asse. Het Lid van Asse wordt niet apart gekarteerd op de tertiair geologische kaart, maar bevindt zich onder het Lid van Ursel. Het Lid van Asse bestaat uit glauconiethoudende klei met plaatselijk aan de basis grof glauconietzand. De totale dikte van de Formatie van Maldegem bedraagt max. 25m, met een gemiddelde dikte van 10m voor de Klei van Asse.¹²

De Quartair geologische kaart geeft twee types aan ter hoogte van het projectgebied: type 2 en type 3a (zie Figuur 11 en bijlage 10). Type 2 duidt op eolische afzettingen van het Weichseliaan en mogelijk Vroeg Holoceen en/of hellingsafzettingen van het quartair. Type 3a bestaat uit hetzelfde als type 2 maar met hieronder de aanwezigheid van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (laat Pleistoceen) en erboven fluviatiele afzettingen (met

¹² BUFFEL, MATTHIJS 2009, 20-21.

organochemische en premariene) afzettingen van het Holocene en mogelijk Tardiglaciaal (laat Weichseliaan).¹³

Figuur 10: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: geount.be) (bijlage 9).

¹³ BOGEMANS 2008.

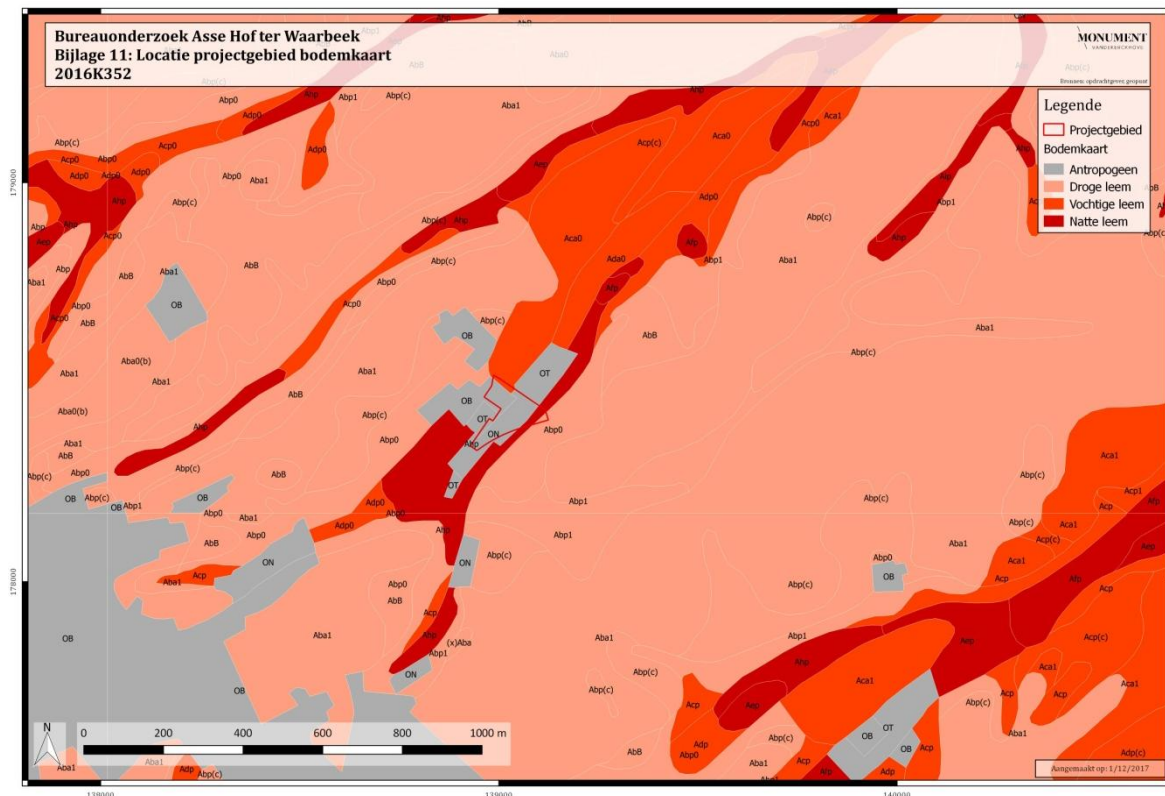
Figuur 11: Quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 10).

2.1.4. Bodemkundige situering

Ter hoogte van het projectgebied geeft de bodemkaart aan dat vooral de bodemtypes OB en ON voorkomen; daarnaast zijn ook volgende bodemtypes in het projectgebied gekarteerd: Aca0, Ahp en Abp0 (zie Figuur 12 en bijlage 11).

De eerste twee types wijzen op respectievelijk bebouwde zones en opgehoogde gronden. Een specifiekere aanduiding van de bodemopbouw zelf kan dus niet gegeven worden.

Het bodemtype Aca0, dat in het noorden van het projectgebied te situeren is, wijst op een matig droge leembodem met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont. De fase 0 wijst op de afwezigheid van een Ap-horizont. Het type Ahp betreft een leembodem zonder profielontwikkeling die nat is met een relatief hoge ligging. De gleyverschijnselen beginnen hier tussen 20 en 50cm die worden veroorzaakt door een tijdelijke grondwatertafel die in de winter op een geringe diepte voorkomt. Door hun slechte drainering zijn deze gronden enkel geschikt voor weiland of maailand. Dit bodemtype situeert zich ter hoogte van de Gerstebeek en zijn eigenschappen zijn dan ook te relateren aan deze beek. In de uiterst zuidelijke hoek van het terrein bevindt zich nog het type Abp0 dat wijst op een droge leembodem zonder profielontwikkeling. Deze komen voor in colluviale droge leemdepressies. Ze bestaan uit leemmateriaal geërodeerd van de hoger liggende plateaugronden. De landbouwwaarde van de Abp gronden ligt één klasse lager dan die van

Figuur 12: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 11).

2.2. Historische beschrijving¹⁴

De benaming Asse is vermoedelijk van Keltische oorsprong. De oudste vermelding is echter te dateren in de 11de eeuw als “Ascum” in de ‘Vita Berlindis’. Daarnaast zijn verschillende archeologische vondsten gedaan die wijzen op menselijke aanwezigheid gedurende de steentijden. Zo zijn er silexvondsten gevonden in de omgeving van Borchstadt en op het Steenveld in Asbeek die te dateren zijn in het neolithicum. Bij de Romeinse inval bestond Asse vermoedelijk uit enkele Nervische woonkernen die met elkaar verbonden waren langsheen wegen op de hoogtekammen. Op enkele kouters na was het merendeel van het land bedekt met een uitgestrekt woud. Asse werd als centrum van de noordelijke pagus in Civitas Nerviorum geïnstalleerd. Ter hoogte van de huidige wijk Kalkhoven ontwikkelde zich een vicus met een belang als militair en administratief centrum, en een verkeersknooppunt. De bloeiperiode hiervan is te situeren in de 2de eeuw. Hierbuiten waren er eveneens woonkernen in Morette en Asbeek. In het midden van de 1ste eeuw zou een rechtstreekse verbinding met Bavai gerealiseerd zijn, die overeenkomt met de huidige Edingsesteenweg. In de 4de eeuw werd de vicus Asse gedeeltelijk verwoest door de Franken met in de loop van de 5de tot de 7de eeuw een vestiging van Frankische landbouwers in de omgeving. Verschillende van deze hoeven groeiden uit tot een woonkern met de “-gem”-toponiemen zoals Krokegem, Huinegem, enz. De “-zele”-toponiemen verwijzen naar een tweede golf van Frankische landverhuizers een paar eeuwen later. Vermoedelijk werd vanaf de 7de eeuw in de onmiddellijke omgeving van de oude Romeinse nederzetting de Sint-Martenskerk gebouwd die aan de basis lag van de latere moederparochie Asse.

Het belang van Asse stijgt in de 11de eeuw door de strategische ligging dicht bij Brussel op de grens met Vlaanderen. Gedurende de middeleeuwen bleef het rechtstreeks in handen van de hertogen van Brabant, als opvolgers van de graven van Leuven. Het bestuur van Asse werd opgedragen aan de heren van Asse die verbleven in het Hof van Asse, nabij de Sint-Martinuskerk, van waaruit de handelsweg Brugge-Keulen beheerst werd. In het begin van de 16de eeuw werd deze hertogelijke heerlijkheid verpand aan de abdij en vanaf halverwege de 17de eeuw behoorde het definitief tot de familie Cotereau. De heerlijkheid Asse werd in 1663 verheven tot een markizaat en kwam achtereenvolgens in het bezit van de familie de Taye en de familie van der Noot tot het einde van het ancien régime.

Vanaf de 12de tot de 18de eeuw was Asse een belangrijk centrum voor de ontginning van Lede zandsteen. De uitbating van steengroeven werd aanvankelijk bijna enkel door abdijen gestimuleerd en gefinancierd. De exploitatie van deze groeven kenden een eerste bloeiperiode in de 12de eeuw en een tweede bloeiperiode in de 15de eeuw, met een laatste heropleving rond de 17de eeuw. Het delven van steen vond plaats op meer dan 50 locaties in Asse.

¹⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Asse, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121973> (geraadpleegd op 20 maart 2017).

Na de steenontginning betrof de lokale economie voornamelijk landbouw, en dit in functie van de bevoorrading van Brussel. Geleidelijk aan werd Asse onder andere het Brabants centrum van de hopteelt. Vanaf ca. 1900 werd het moeilijker voor de telers door lagere vraag, met uiteindelijk het verdwijnen van de hopteelt in het Interbellum. Na WO II kwam dan de industrialisatie in Asse op gang.

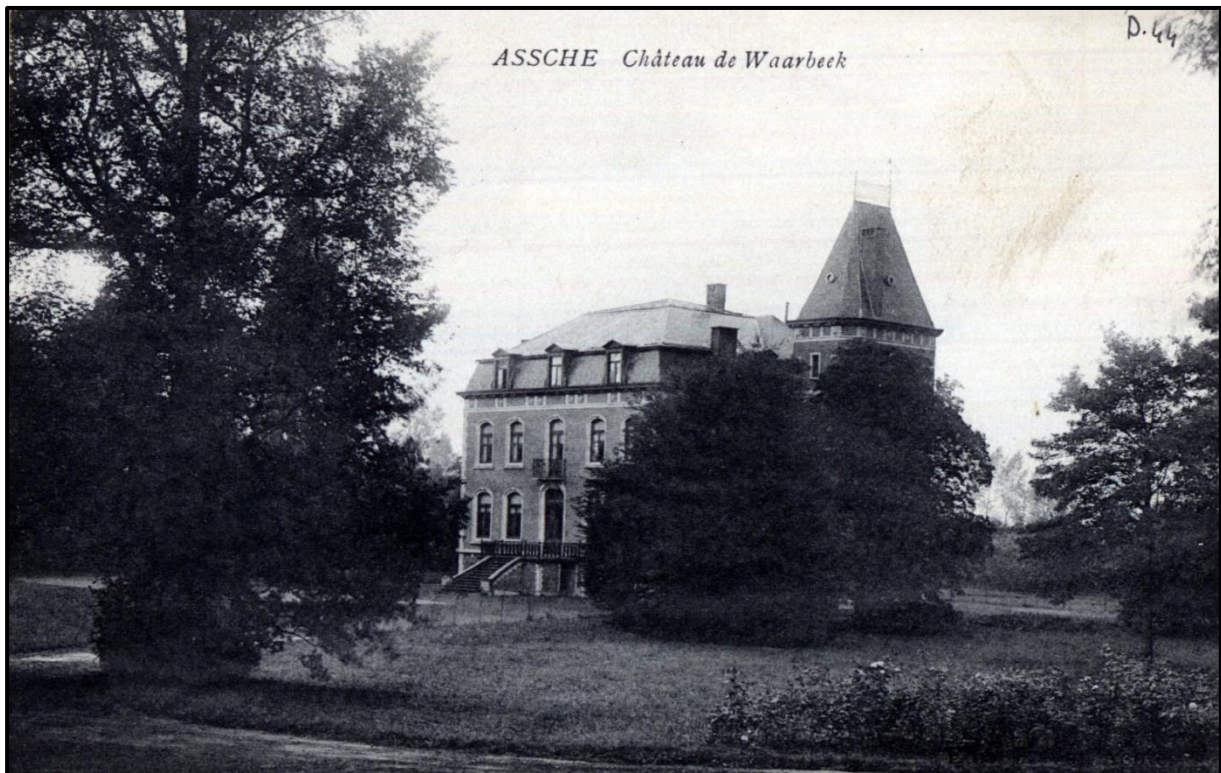
Het projectgebied bevindt zich op het vroegere domein van het kasteel van Waarbeek. Minstens sinds 1470 zou er hier een uitgebreid hoevecomplex met stallen, schuren, boomgaarden en grachten bevonden hebben. Vanaf de 18de eeuw zou hier een lusthof gebouwd zijn wat in 1753 omgebouwd zou zijn tot buitenverblijf en in 1882 deels gesloopt en vergroot is.¹⁵ In 2002 is een boek verschenen die de geschiedenis van het domein behandelt, waaruit enige extra informatie met betrekking tot het hof van Waarbeek kan verkregen worden.¹⁶ Vermeldingen in de cijnsboeken van de opstalle van Waarbeek, dat samenhangt met het hof van Waarbeek, gaan terug tot in 14de eeuw.¹⁷ De vermelding van een kasteel wordt maar gedaan vanaf de 18de eeuw, voordien wordt het hof van Waarbeke omschreven als een zelfvoorzienende agrarische eenheid.¹⁸

¹⁵ cai.onroerenderfgoed.be

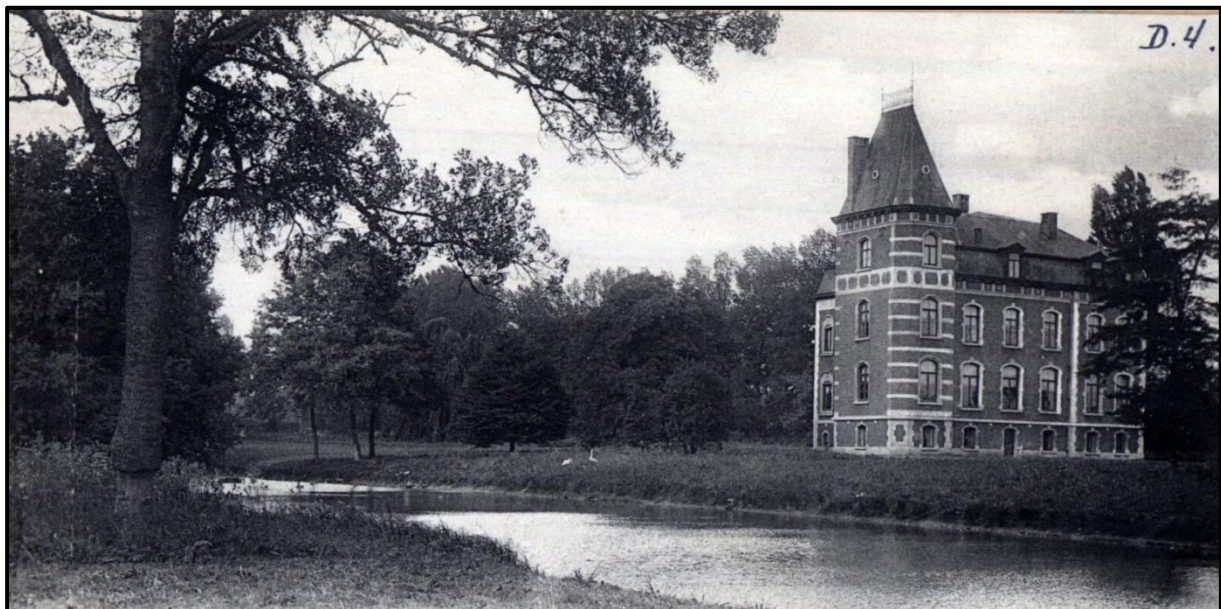
¹⁶ MEURISSE F. 2002

¹⁷ MEURISSE 2002, 29-30

¹⁸ MEURISSE 2002, 17

Figuur 13: Foto met zicht op de voorzijde van het kasteel van Waarbeek, datering: eind 19de - begin 20ste eeuw (bron: Ugent <http://lib.ugent.be/catalog/rug01:000987099>).

Figuur 14: Foto met zicht op de achterzijde van het kasteel van Waarbeek, datering: eind 19de - begin 20ste eeuw (bron: UGent <http://lib.ugent.be/catalog/rug01:000987103>)

De oudste kaart die relevante informatie kan leveren met betrekking tot het volledige projectgebied is de Ferrariskaart (1771-1779; zie Figuur 15 en bijlage 12). Hier is duidelijk dat het projectgebied zich op het domein van het Kasteel van Waarbeek bevindt. Een lichte verschuiving van het projectgebied is zichtbaar ten gevolge van het georefereren, waardoor

het projectgebied verder noordoostelijk dient te worden geplaatst. Ze zou aangrenzend aan de weg moeten liggen waarvan het tracé overeenkomt met de huidige Assesteenweg. Opvallend is dat deze weg nog rondom het domein van het kasteel gaat in de zuidelijke zone. Binnen het projectgebied is het kasteel zelf te situeren. Daarnaast is op de Ferrariskaart nog duidelijk een hoeve met omgrachting zichtbaar binnen de grenzen van het projectgebied, die dwars wordt doorsneden door de geplande weg. Buiten het projectgebied is er nog de aanduiding van twee vijvers, een ten noorden en een ten zuiden van het projectgebied, enkele gebouwen en een tuinzone.

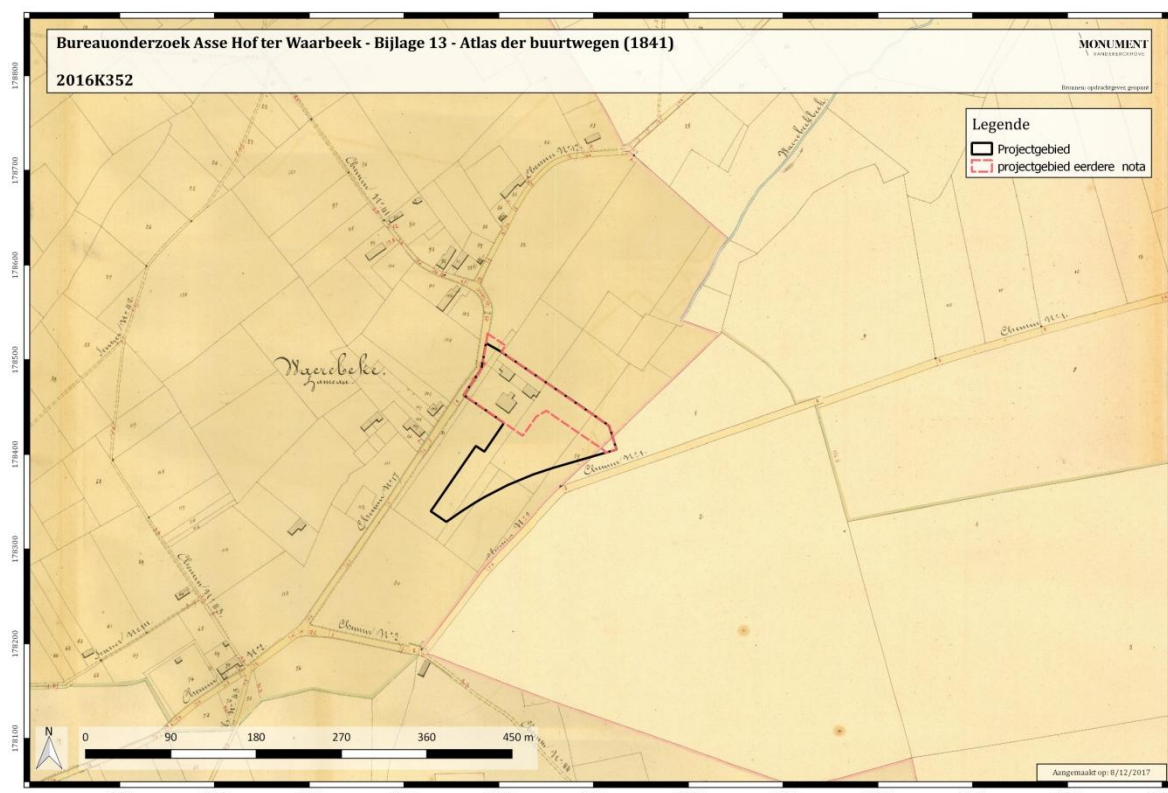
Op de Atlas der Buurtwegen (1841; zie Figuur 16 en bijlage 13) zijn het vroegere kasteel en twee voorliggende gebouwen zichtbaar. In de huidige tuinzone zijn geen gebouwen aangeduid. De kaart van Popp (1842-1879; zie Figuur 17 en bijlage 14) en kaart Vandermaelen (1846-1854; zie Figuur 18 en bijlage 15) tonen hetzelfde. Op de topografische kaart van Vandermaelen geeft nog een aanduiding van weide en bomen ten zuiden in het projectgebied.

Op de topografische kaarten uit 1864, 1930-1936 en 1977-1978 (resp. Figuur 19, Figuur 20 en Figuur 21) is het kasteel eveneens nog bestaande. Eén van beide gebouwen voor het kasteel is verdwenen vanaf de kaart uit 1864, en beiden zijn niet meer zichtbaar op de jongere kaarten. Op de kaart van 1930-1936 zijn twee vijvers aangeduid die deels binnen de grenzen van het projectgebied lijkt te vallen; een kleinere versie van de meest zuidelijke vijver lijkt ook reeds te zien op de topografische kaart van 1864. Op de jongste topografische kaart is eveneens zichtbaar dat de Assesteenweg doorgetrokken is door het domein van het kasteel.

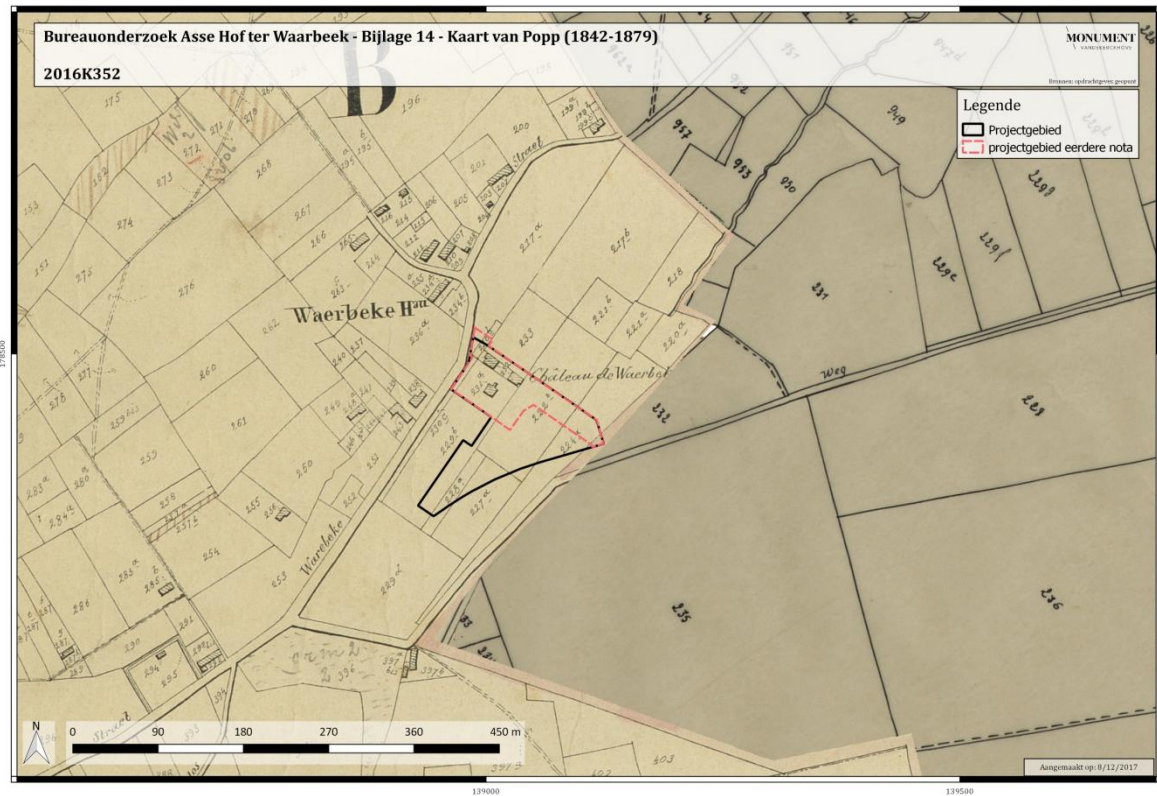
De orthofoto's vanaf 1971 kunnen eveneens een inzicht bieden in de recente geschiedenis van het projectgebied. De orthofoto van 1971 (zie Figuur 22 en bijlage 16) is vrij onduidelijk, al kan afgeleid worden dat er nog geen sprake is van de huidige bebouwing van het terrein. Net als op de oudere geconsulteerde kaarten is het zuidwestelijke deel van het projectgebied (de tuinzone) onbebouwd. Dit toont ook de orthofoto van 1990 (Figuur 23 en bijlage 17). Op de orthofoto van 2015 is de huidige toestand in het projectgebied te zien (zie Figuur 24 en bijlage 18).

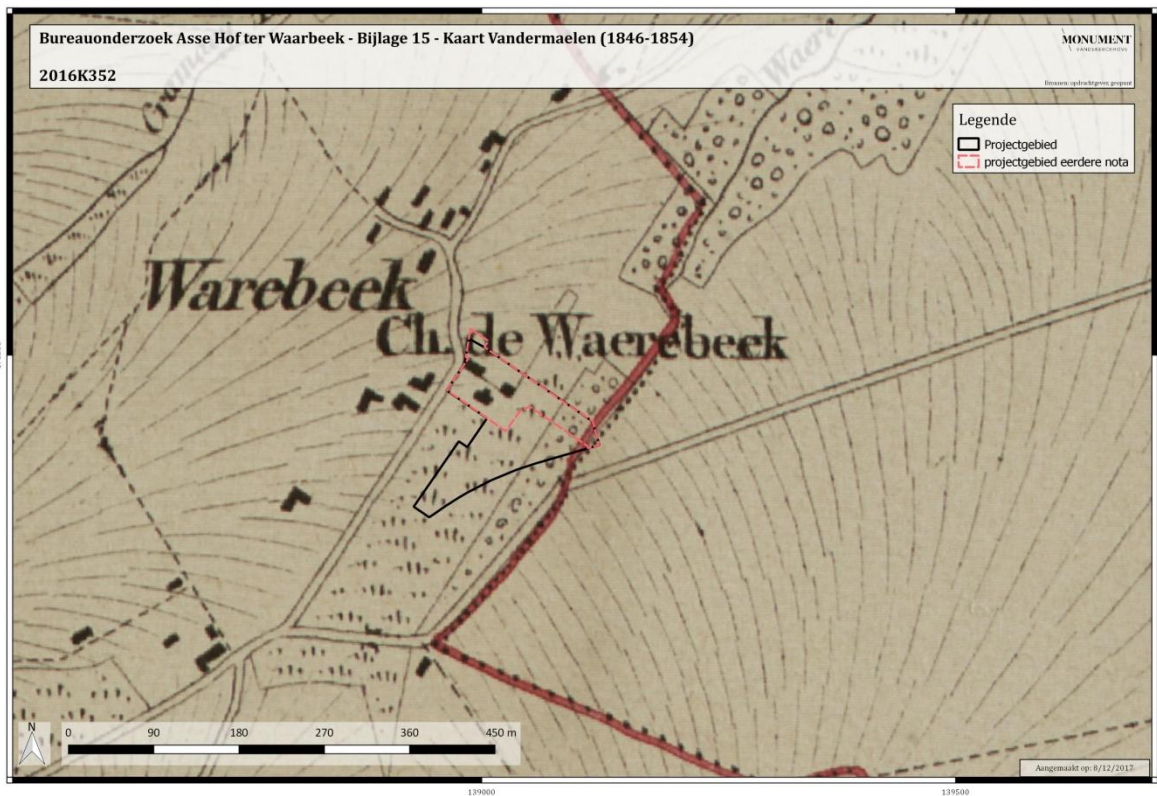
Figuur 15: Ferrariskaart (1771-1778) met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 12).

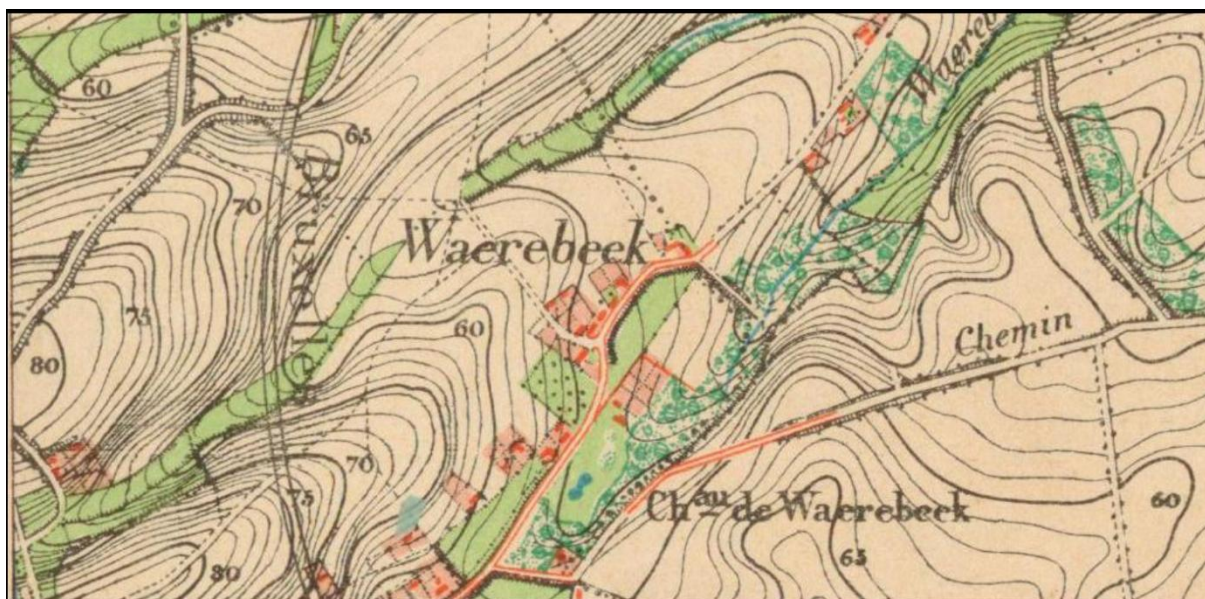
Figuur 16: Atlas der Buurtwegen (1841) met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 13).

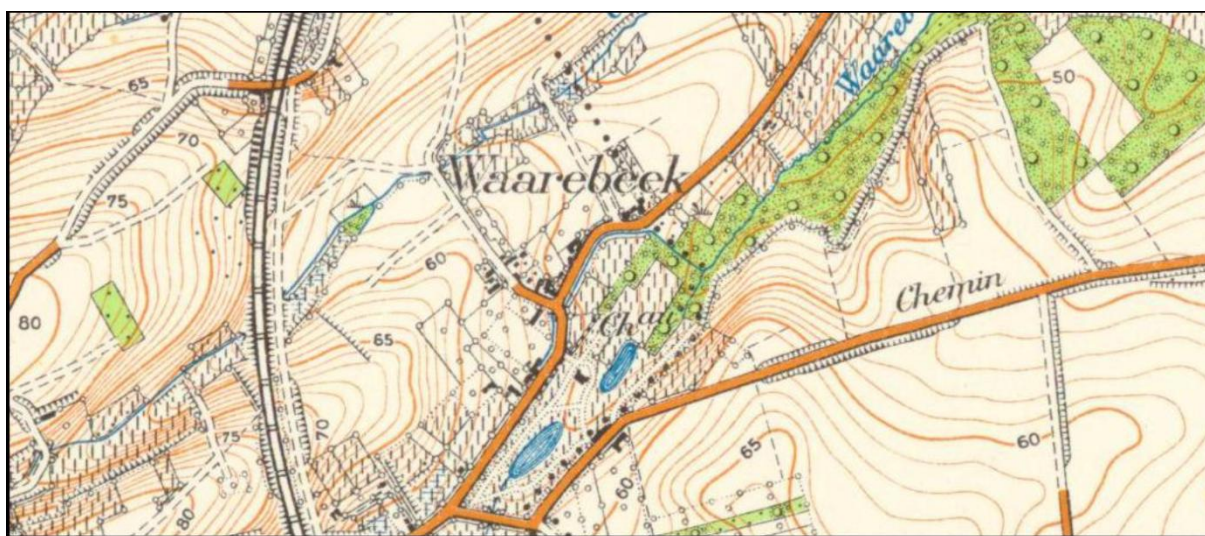
Figuur 17: Kaart van Popp (1842-1879) met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 14).

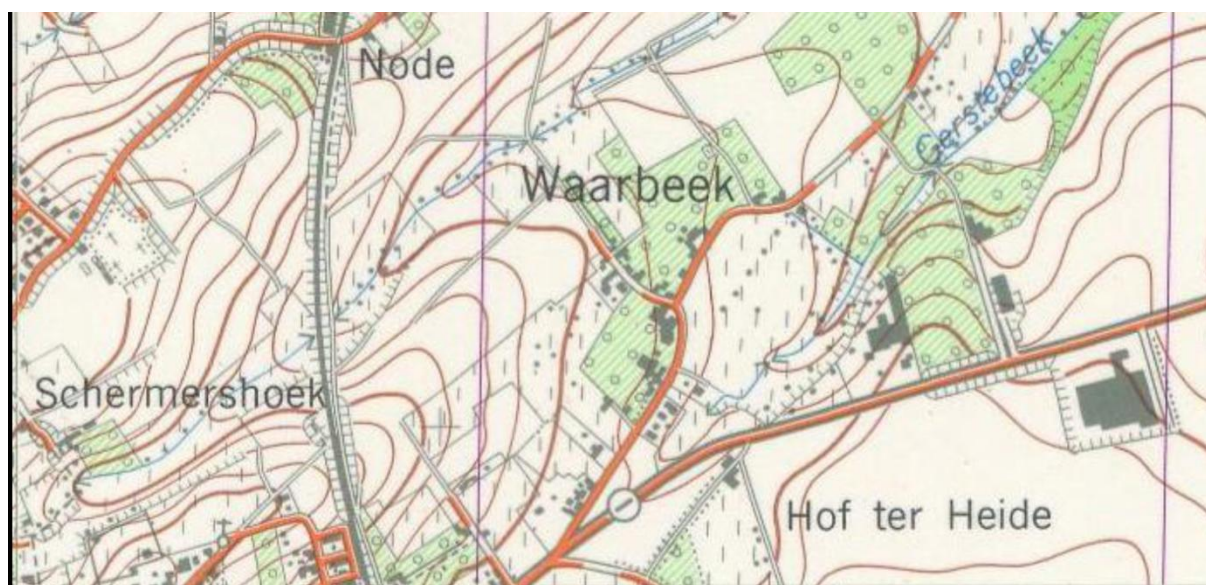
Figuur 18: Kaart Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 15).

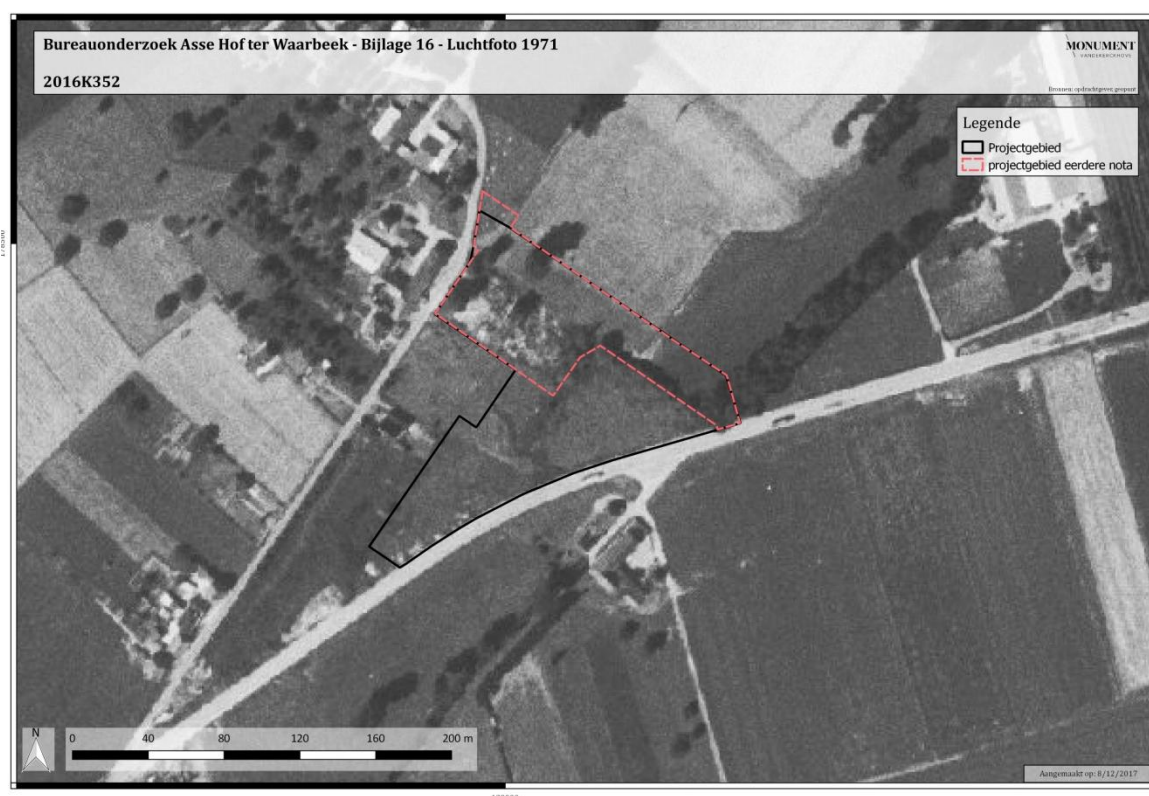
Figuur 19: Uitsnede uit de topografische kaart van 1864 met het kasteel van Waarbeek nog zichtbaar (bron: Cartesius).

Figuur 20: Uitsnede uit de topografische kaart van 1930-1936 met het kasteel van Waarbeek nog zichtbaar (bron: Cartesius).

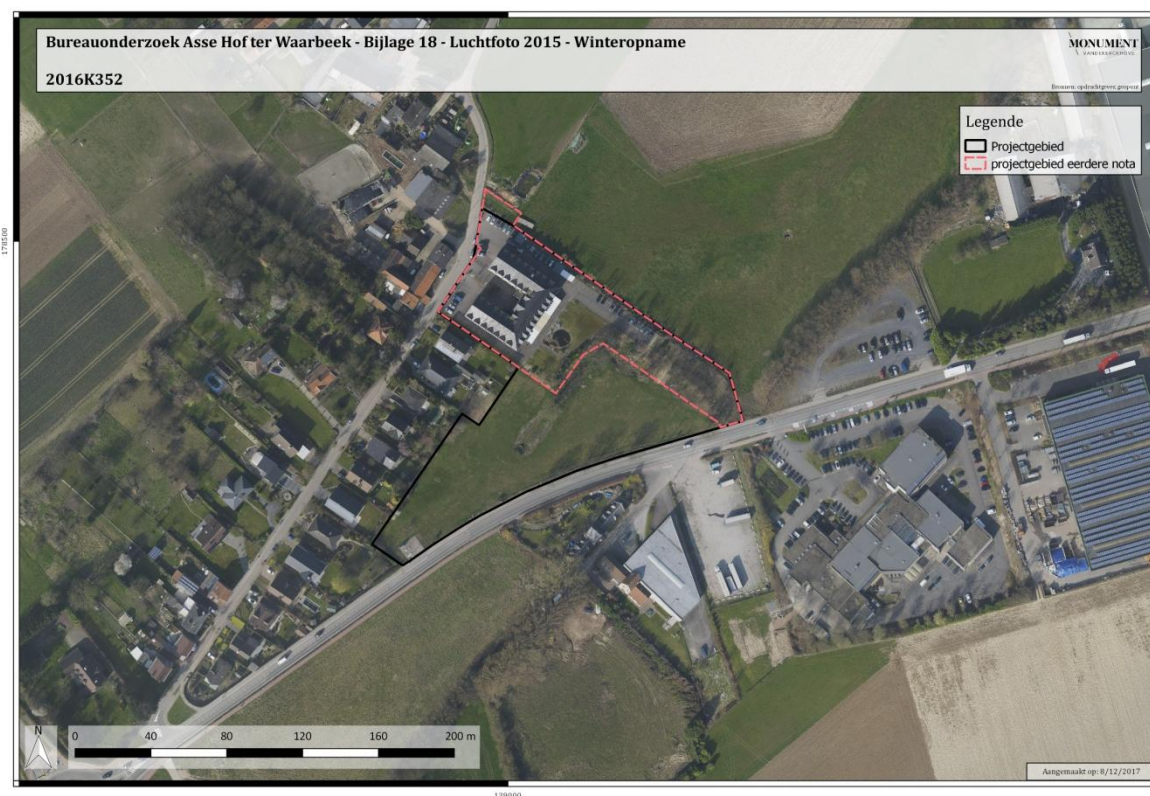
Figuur 21: Uitsnede uit de topografische kaart van 1977-1978 met het kasteel van Waarbeek nog zichtbaar (bron: Cartesius).

Figuur 22: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 16).

Figuur 23: Luchtfoto uit 1990 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 17).

Figuur 24: Luchtfoto uit 2015 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be) (bijlage 18).

2.3. Archeologisch kader

Ter hoogte van het projectgebied in de omgeving van het vroegere kasteel heeft reeds een archeologische prospectie plaatsgevonden door de heemkundige kring Agilas¹⁹. Hierbij zijn geen vondsten gedaan. De omstandigheden van de prospectie zijn echter niet gekend.

Tevens voerde Monument Vandekerckhove in 2017 binnen het kader van een vorige archeologienota²⁰ een proefsleuvenonderzoek uit in de noordoostelijke zone van het projectgebied (waar bebouwing en parking aanwezig is). Aan de noordwestelijke zijde van het huidige gebouw werden twee sleuven aangelegd, parallel met de huidige weg. Bij de start van de eerste sleuf werd duidelijk dat onder de verharding nog een laag beton aanwezig was (zie Figuur 25). Bij deze sleuf werd het archeologisch niveau vastgesteld op 1,5m diepte en dus *in situ* kon bewaard worden. Omwille van deze redenen werd de sleuf ingekort. Omdat de tweede sleuf zich ter hoogte van een waterleiding bevond, en reeds vastgesteld was dat het aanwezige erfgoed *in situ* kom bewaard blijven en het uitbreken van de verhardingen een aanzienlijke tijd en kost met zich meebrachten, werd gekozen deze tweede sleuf niet aan te leggen. Ook aan de zuidwestelijke zijde van het onderzoeksgebied dienden twee sleuven aangelegd te worden. Het terrein leek zeker 2,5m opgehoogd te zijn. Er werd ook hier geopperd om de sleuf in te korten. Gezien de tweede sleuf door de tuin gepland was en gezien de eerste sleuf reeds duidelijk maakt dat het terrein minstens 2,5m opgehoogd werd, werd ervoor gekozen om deze sleuf niet aan te leggen (zie vergelijking initieel proefsleuvenplan (Figuur 26) en werkelijk uitgevoerd proefsleuvenplan (zie Figuur 27)). Het proefsleuvenonderzoek bracht slechts een beperkte hoeveelheid archeologische sporen aan het licht. In het noordelijk deel van het onderzocht gebied werd een gootje en de fundering van de vermoedelijke tuinmuur van het Hof aangesneden. Deze waren slechts ondiep bewaard; ze kunnen tot de oudste fase gerekend worden. Een deel van het terrein in het noorden leek door een zeer recent afvalpakket verstoord. In het zuidelijke deel van het onderzochte gebied bleek dat het terrein meer dan 2,5m werd opgehoogd. Er werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.²¹

De Centrale Archeologische Inventaris geeft verdere informatie met betrekking tot de nabijgelegen gekende archeologische indicaties (zie Figuur 28 en bijlage 19). Het kasteel van Waarbeek is reeds uitvoeriger besproken in de historische situering en is terug te vinden onder **CAI ID 5227**. De neerhoeve van het kasteel van Waarbeek bevindt zich ten noordwesten, aan de overzijde van de huidige straat Waarbeek, dewelke eveneens gedateerd wordt vanaf de late middeleeuwen (**CAI ID 150470**).

¹⁹ Cai.onroerenderfgoed.be

²⁰ BARTHOLOMIEUX et al. 2017 – ID 4792 en projectcode 2016K352. Deze archeologienota werd opgesteld in het kader van dezelfde geplande werken met uitzondering van de groenzone

²¹ APERS T.& WYNS G. 2017, p, 8-27.

Verder is de dichtstbijzijnde gekende locatie ter hoogte van de Ringweg om Asse te situeren, op zo'n 350m ten zuidwesten van het projectgebied. Hier is na een prospectie bij de aanleg van de nieuwe verbindingsweg tussen de Assesteenweg en de Stationstraat/Brusselsesteenweg, een zone verder onderzocht door middel van een opgraving. Hierbij gaat het om de vondst van enkele afvalkuilen, een mogelijke greppel en kuil, die vanaf de late middeleeuwen worden gedateerd (**CAI ID 2284**). Een andere record met een archeologische indicatie in de late middeleeuwen is verder zuidwestelijk te vinden (**CAI ID 1212316**). Hier zijn bij een prospectie aan Wagenmeers onder andere twee baksteenovens en leemwinningskuilen uit de late middeleeuwen, greppels en een vlakgraf uit de Romeinse periode aan het licht gekomen.²² Hiernaast gelegen is nog een record die verwijst naar het vroegere gasthuis met bijhorende kapel (**CAI ID 10007**).

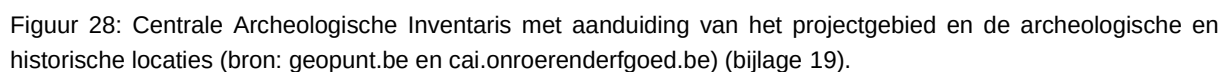
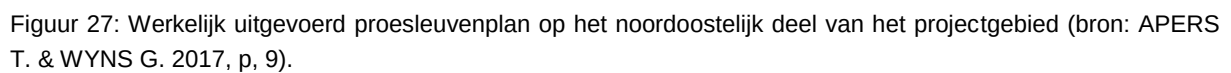
Naast indicaties uit de late middeleeuwen zijn er ook enkele uit de Romeinse periode en nieuwe tijd. Zo is bij een veldprospectie ten zuiden een vondstenconcentratie aan Romeinse bouw materiaal gevonden (**CAI ID 390**). Ten oosten is bij een veldprospectie door de heemkundige kring Agilas eveneens een vondstenconcentratie van Romeinse bouw materiaal aangetroffen (**CAI ID 35**). De records uit de nieuwe tijd betreffen het Hof Terheidenbos (**CAI ID 1963**) en de molen van Asse (**CAI ID 1285**). Tenslotte zijn er nog enkele metaalvondsten gedaan aan de Mollemseweg (**CAI ID 165918**).

Naast de hierboven aangehaalde prospectie op de Ringweg zijn nog een aantal andere prospecties gebeurd binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied. Zo is op 550m ten oosten een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, waarbij de aanduiding wordt gemaakt dat de resultaten archeologisch niet relevant zijn. Ten zuiden hiervan heeft een prospectie plaatsgevonden waarbij de bemerking wordt gemaakt dat het terrein volledig opgehoogd was. Tenslotte is er nog ter hoogte van Huinegem een prospectie uitgevoerd op een volledig verstoord terrein.

²² CORNELIS L., VAN REMOORTER O., PAWELCZAK P., 2016, *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Asse Wagenmeers*, Gent: BAAC-Vlaanderen rapport 206.

Figuur 26: Initieel proefsleuvenplan in noordoostelijk deel van het projectgebied uitgevoerd door Monument Vandekerckhove in 20017 (bron: BARTHOLOMIEUX B., VERAART D. & MARECHAL S. 2017, p, 18).

2.4. Synthese

2.4.1. Verwachtingspatroon

Op basis van het voorgaande assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- Het projectgebied is bij benadering 14.705m². Het noordoostelijk deel (met bebouwing en verharding) is reeds in augustus 2017 door Monument Vandekerckhove archeologisch onderzocht door middel van proefsleuven. Dit onderzoek wees op recente verstoring door een afvalpakket in het noordelijke deel van het projectgebied, daaronder, op een diepte 1,5-1,7m onder het maaiveld werd een ondiepe fundering en gootje van de vermoedelijke tuinmuur aangetroffen. In het zuidelijk deel van het projectgebied bleek het terrein meer dan 2,5m te zijn opgehoogd. Er werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.
- De waarschijnlijke aanwezigheid van een plaggenbodem heeft sinds de late middeleeuwen voor een afdekking van oude looppniveaus en bodems gezorgd, wat betekent dat mogelijke archeologische sites uit de voorgaande periodes (steentijden, metaaltijden, Romeinse tijd, vroege en volle middeleeuwen) goed bewaard zijn gebleven.
- De oudste geconsulteerde kaart met informatie over het zuidwestelijk deel van het projectgebied (waar nog geen archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden), is de kaart van Ferraris (1771-1778). Daarop is het zuidoostelijke deel van het projectgebied te zien als ingerichte tuin. Het terrein is onbebouwd. Deze functie van het zuidwestelijk deel van het terrein bleef tot vandaag ongewijzigd.
- De geplande werken in het zuidwestelijk deel van het projectgebied (ca. 7843m²) zijn het aanleggen van een wandeltuin met aanplanting van bomen en gras, het aanleggen van (on)verhard wandelpaden en de bestaande Gerstebeek aanleggen als vijver. Deze bodemingrepen hebben een kleine impact op het bodemarchief.
- Voor de periodes ouder dan de middeleeuwen is er voor het projectgebied geen enkele indicatie betreffende aan- of afwezigheid van bewoning. Voor de middeleeuwen maakt het bureauonderzoek wel duidelijk dat Asse reeds bewoond werd gedurende de 7de eeuw en dat de omgeving al sinds de 11de eeuw heel wat bedrijvigheid kende in de vorm van de vele kasteeldomeinen die zich binnen de regio situeerden.

2.4.2. Afweging verder vooronderzoek

Aangezien het noordoostelijke deel van het projectgebied reeds is onderworpen aan archeologisch onderzoek²³, wordt dit terrein niet verder geadviseerd. Een terrein van ca. 7846m² werd nog niet archeologisch onderzocht. De oudste geconsulteerde kaart (Ferraris, 1771-1778) toont het zuidwestelijk deel van het projectgebied als aangelegde tuinzone. Deze situatie blijft tot op vandaag ongewijzigd. De geplande werken zijn in verband te brengen met het heraanleggen van die tuinzone. Dit gaat gepaard met het aanleggen van gras, bomen, (on)verharde wegen en een vijver. Deze vijver komt ter hoogte van de reeds bestaande Gerstebeek.

Omdat de bodemingrepen van de geplande werken in het zuidwestelijk deel van het projectgebied in verband zijn te brengen met de heraanleg van een reeds bestaande tuinzone, wordt de impact van de bodemverstoring laag geacht. Reeds uitgevoerd proefsleuvenonderzoek toont aan dat het terrein ten oosten van de Gerstebeek meer dan 2,5m is opgehoogd. Hoogstwaarschijnlijk is in bepaalde mate ook in het zuidwestelijk deel van het projectgebied sprake van ophoging. De bodemkaart toont immers op vrijwel het volledige zuidwestelijke terrein opgehoogde terreinen aan. De geplande werken in het zuidwestelijke deel van het projectgebied met beperkte bodemingreep zijn met andere woorden geen bedreiging voor al dan niet aanwezige archeologische niveaus. Hier wordt dus geen verder onderzoek geadviseerd. In het noordoostelijke deel van het projectgebied is reeds proefsleuvenonderzoek voltrokken. Wegens de mate van verstoring, het feit dat het nog aanwezige erfgoed *in situ* kon bewaard worden en het laag potentieel tot kennisvermeerdering werd geen vervolgonderzoek geadviseerd. Besluitend kan gesteld worden dat in het volledige projectgebied geen verder vooronderzoek, met of zonder ingreep in de bodem, wordt geadviseerd.

2.4.3. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

In het noordoostelijke deel van het projectgebied (waar sprake is van bebouwing) werd in augustus 2017 een proefsleuvenonderzoek²⁴ uitgevoerd. In totaal werden bij het onderzoek vier sporen aangetroffen. Het betreft de resten van een gootje en de fundering van een vermoedelijke tuinmuur; ze worden gedateerd in de 14de eeuw. De

²³ BARTHOLOMIEUX et al. 2017, ID 4792 en projectcode 2016K352

²⁴ BARTHOLOMIEUX et al. 2017, ID 4792 en projectcode 2016K352

sporen bevonden zich tussen 1,5 en 1,7m onder het maaiveld. Daarboven was er sprake van recente verstoring. In het oostelijk deel van het projectgebied werd vastgesteld dat het terrein tot minstens 2,5m was opgehoogd. Gezien het nog aanwezige erfgoed *in situ* kon bewaard worden, gezien de verstoring op het terrein en gezien er een laag potentieel voor kennisvermeerdering was, werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.²⁵ De gekende historische gegevens worden besproken in hoofdstuk 2.2.

- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?

De zuidoostelijke zone van het projectgebied is zeker vanaf de kaart van Ferraris (1771-1778) te zien als tuinzone met (een) vijver(s). Deze situatie blijft tot op vandaag hetzelfde. Op de bodemkaart is op vrijwel het volledige zuidwestelijk deel van het projectgebied sprake van opgehoogde gronden. In het noordoostelijke deel van het projectgebied, waar historische kaarten bebouwing tonen, is proefsleuvenonderzoek²⁶ uitgevoerd dat duidt op verstoring en een archeologisch niveau op 1,5 tot 1,7m onder het maaiveld, in het noorden. In het oostelijke deel was ophoging tot zeker 2,5m onder het maaiveld opgemerkt.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Het terrein staat gekarteerd als weinig erosiegevoelig. Het sonderingsverslag maakt daarnaast duidelijk dat zich binnen de 0,5 tot 1,2m onder het maaiveld een heterogene bodem (waarschijnlijk naar analogie met de omgeving een plaggenbodem) bevindt die de bewaring van het archeologisch niveau zeker ten goede komt.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken in het noordoostelijk deel van het projectgebied gaan gepaard met een bodemverstoring tussen 0,6 en 1m onder het maaiveld. Proefsleuvenonderzoek²⁷ toonde aan dat de geplande werken het aanwezige erfgoed niet zouden raken en dat een *in situ* bewaring mogelijk was. In het zuidwestelijk deel van het projectgebied zijn de geplande werken in verband te brengen met de heraanleg van een tuinzone. De geplande werken in het zuidwestelijke deel van het projectgebied met beperkte bodemingreep zijn geen bedreiging voor al dan niet aanwezige archeologische niveaus

²⁵ APERS T. & WYNS G. 2017, p, 32.

²⁶ BARTHOLOMIEUX et al. 2017, ID 4792 en projectcode 2016K352

²⁷ BARTHOLOMIEUX et al. 2017, ID 4792 en projectcode 2016K352

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

In het noordelijk deel van het projectgebied werd de fundering en een gootje van de tuinmuur van het Hof ter Waarbeek, daterend uit de 14de eeuw, aangetroffen. Deze waren slechts ondiep bewaard. Ze bevonden zich op een diepte van 1,5-1,7m onder het maaiveld. Het potentieel tot kennisvermeerdering van de waargenomen archeologische sporen werd laag ingeschat.²⁸ Op basis van het bureauonderzoek kunnen deze vragen voor het zuidoostelijk deel van het projectgebied niet beantwoord worden.

²⁸ APERS T.& WYNS G. 2017, p, 25-30.

3. Samenvatting

Asse is een gemeente gelegen in de provincie Vlaams-Brabant, ten noordwesten van Brussel. Het projectgebied (ca. 14.705m²) bevindt zich ten oosten van de kern van Asse, ter hoogte van het hof van Waarbeek. Landschappelijk bevindt het projectgebied zich op een overgangszone tussen de heuvelrug richting het centrum van Asse, en de vallei van de Molenbeek. Het betreft een eerder vlak terrein. De bodemkaart geeft aan dat het merendeel van het projectgebied om een bebouwde zone of opgehoogde laag gaat.

Aangezien het noordoostelijke deel van het projectgebied reeds is onderworpen aan archeologisch onderzoek²⁹, wordt dit terrein niet verder geadviseerd. Een terrein van ca. 7846m² werd nog niet archeologisch onderzocht. De oudste geconsulteerde kaart (Ferraris, 1771-1778) toont het zuidwestelijk deel van het projectgebied als aangelegde tuinzone. Deze situatie blijft tot op vandaag ongewijzigd. De geplande werken zijn in verband te brengen met het heraanleggen van die tuinzone. Dit gaat gepaard met het aanleggen van gras, bomen, (on)verharde wegen en een vijver. Deze vijver komt ter hoogte van de reeds bestaande Gerstebeek.

Omdat de bodemingrepen van de geplande werken in het zuidwestelijk deel van het projectgebied in verband zijn te brengen met de heraanleg van een reeds bestaande tuinzone, wordt de impact van de bodemverstoring laag geacht. Proefsleuvenonderzoek³⁰ toont aan dat het terrein ten oosten van de Gerstebeek meer dan 2,5m is opgehoogd. Hoogstwaarschijnlijk is in bepaalde mate ook in het zuidwestelijk deel van het projectgebied sprake van ophoging. De bodemkaart toont immers op vrijwel het volledige zuidwestelijke terrein opgehoogde terreinen aan. De geplande werken in het zuidwestelijke deel van het projectgebied met beperkte bodemingreep zijn met andere woorden geen bedreiging voor al dan niet aanwezige archeologische niveaus. Hier wordt dus geen verder onderzoek geadviseerd. In het noordoostelijke deel van het projectgebied is reeds proefsleuvenonderzoek³¹ voltrokken. Wegens de mate van verstoring, het feit dat het nog aanwezige erfgoed *in situ* kon bewaard worden en het laag potentieel tot kennisvermeerdering werd geen vervolgonderzoek geadviseerd. Besluitend kan gesteld worden dat in het volledige projectgebied geen verder vooronderzoek, met of zonder ingreep in de bodem, wordt geadviseerd.

²⁹ ID 4792 en projectcode 2016K352

³⁰ ID 4792 en projectcode 2016K352

³¹ ID 4792 en projectcode 2016K352

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Literatuur

- APERS T. & WYNS G. 2017, *Archeologienota Asse Hof ter Waarbeek (prov. Vlaams-Brabant). Verslag van resultaten bureauonderzoek*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- BARTHOLOMIEUX B., VERAART D. & MARECHAL S. 2017, *Asse Hof ter Waarbeek (prov. Vlaams-Brabant). Melding vooronderzoek met ingreep in de bodem – proefsleuven*, Monumet Vandekerckhove nv, Ingelmunster (ID 4792 en projectcode 2016K352).
- BRACKE M. 2015, *Archeologische prospectie Hooglede Beverenstraat*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DECONYNCK J., WUYTS F., WINDEY S., CRUZ F., LALOO P. ALLEMEERSCH L. & DE REU J. 2014, *Roeselare Bedrijventerrein 'Noord-Oost'. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 17 maart – 16 juni 2014*, Gate bvba, GATE-rapport 73.
- DECONYNCK J., VERGAUWE R., ROZEK J., CRYNS J. & CRUZ F. 2015, *Roeselare Onledegoed (W.VI.). Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 9 – 26 november 2015*, GATE bvba, conceptrapport.
- DYSELINCK T. 2016, *Archeologisch onderzoek Roeselare – Onledegoedstraat Zone 3*, BAAC Vlaanderen, evaluatierapport.
- HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. 2016, *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar de optimale strategie, Onderzoeksrapporten Onroerend Erfgoed 48*.
- VAN GOIDSENHOVE W. 2015, *Archeologisch proefsleuvenonderzoek Roeselare – Onledegoedstraat*, Ruben Willaert bvba, conceptrapport.
- VERDEGEM S. 2016, *Proefsleuvenonderzoek Hooglede Honzebrouckstraat*, Ruben Willaert bvba, evaluatienota.

4.2. Internetbronnen

- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>

5. BIJLAGEN

5.1. Plannenlijst

Projectcode	2016K352
Onderwerp	Plannenlijst
Plannummer	Bijlage 1
Type	Bouwplan
Onderwerp	Geplande werken
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 2
Type	Recente luchtfoto
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 3
Type	Topografische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 4
Type	Topografische kaart detail
Onderwerp	Geplande werken
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 5
Type	Kadasterplan
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 6
Type	Bodemgebruikskaat uit 2001
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied

Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 7
Type	Digitaal terreinmodel
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	07/12/2017
Plannummer	Bijlage 8
Type	Digitaal terreinmodel detail
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 9
Type	Tertiair geologische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 10
Type	Quartair geologische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 11
Type	Bodemkaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/12/2017
Plannummer	Bijlage 12
Type	Historische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Ferraris
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017

Plannummer	Bijlage 13
Type	Historische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017
Plannummer	Bijlage 14
Type	Historische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Popp
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017
Plannummer	Bijlage 15
Type	Historische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Vandermaelen
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017
Plannummer	Bijlage 16
Type	Orthofoto
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied - 1971
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017
Plannummer	Bijlage 17
Type	Orthofoto
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied - 1990
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
08/12/2017	14/07/2016
Plannummer	Bijlage 18
Type	Orthofoto
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied - 2015
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017
Plannummer	Bijlage 19

Type	CAI-kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied en CAIsites
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017
Plannummer	Bijlage 20
Type	Potentiële bodemerosiekaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	08/12/2017

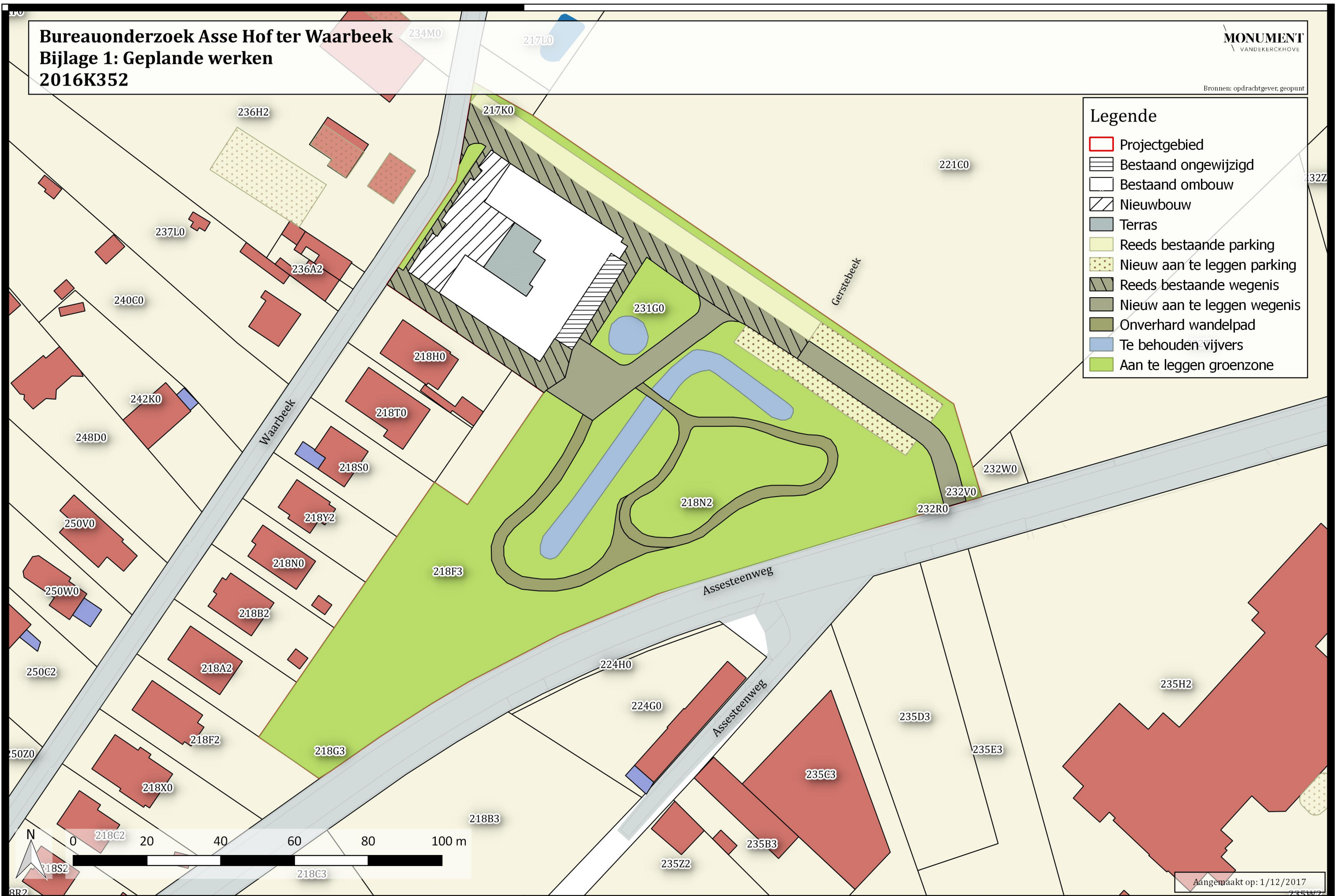
Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 1: Geplande werken
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Bestaand ongewijzigd
- Bestaand ombouw
- Nieuwbouw
- Terras
- Reeds bestaande parking
- Nieuw aan te leggen parking
- Reeds bestaande wegenis
- Nieuw aan te leggen wegenis
- Onverhard wandelpad
- Te behouden vijvers
- Aan te leggen groenzone

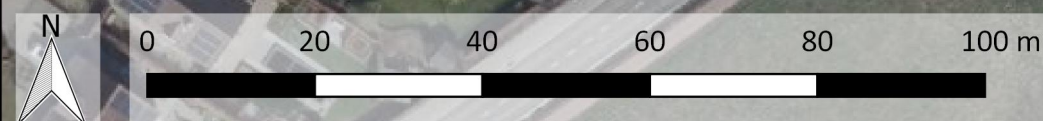
Aangemaakt op: 1/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 2: Locatie projectgebied
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
 Projectgebied

Aangemaakt op: 1/12/2017

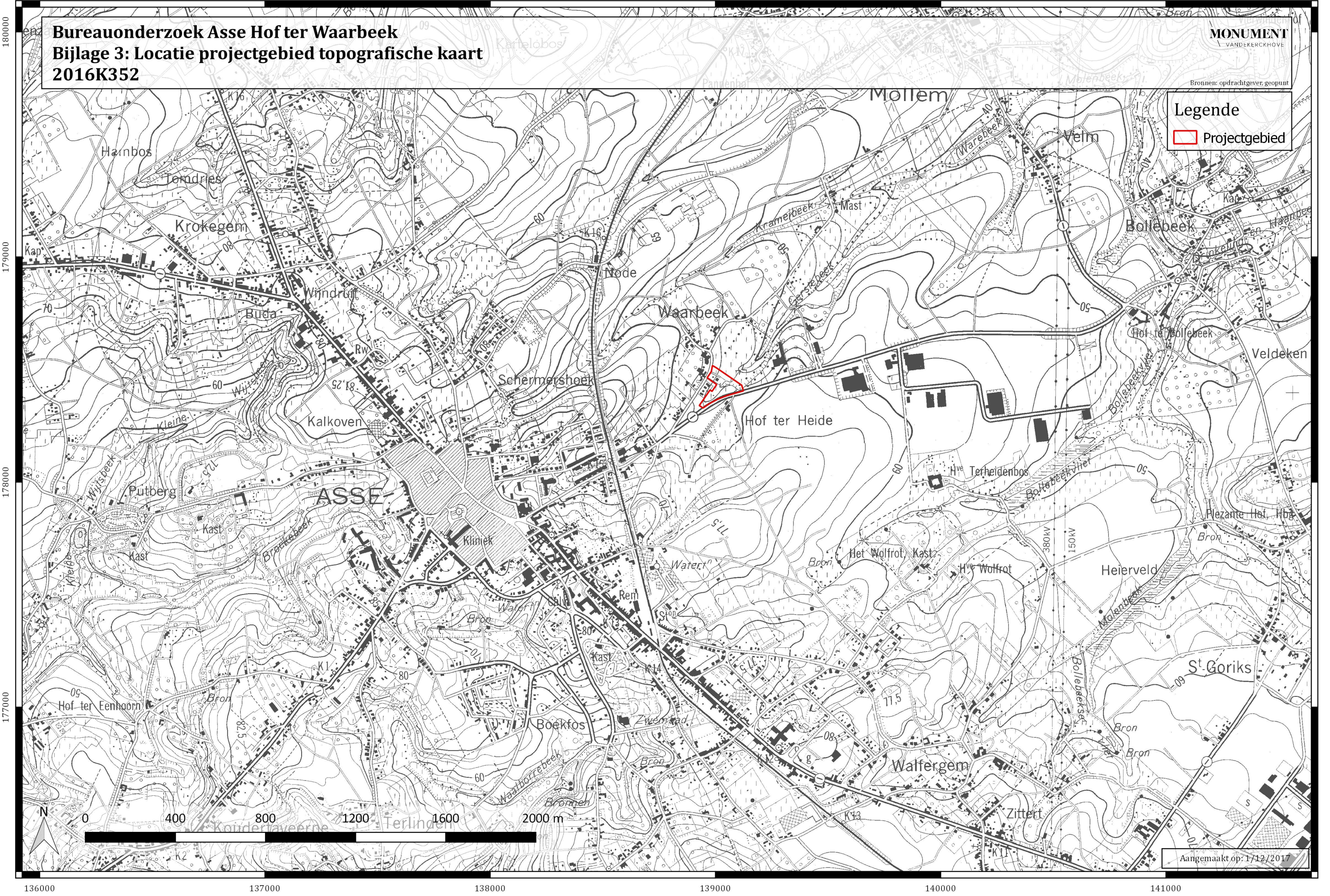
Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 3: Locatie projectgebied topografische kaart
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

 Projectgebied

Aangemaakt op: 1/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 4: Locatie projectgebied topografische kaart (detail)
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
Projectgebied

Aangemaakt op: 1/12/2017

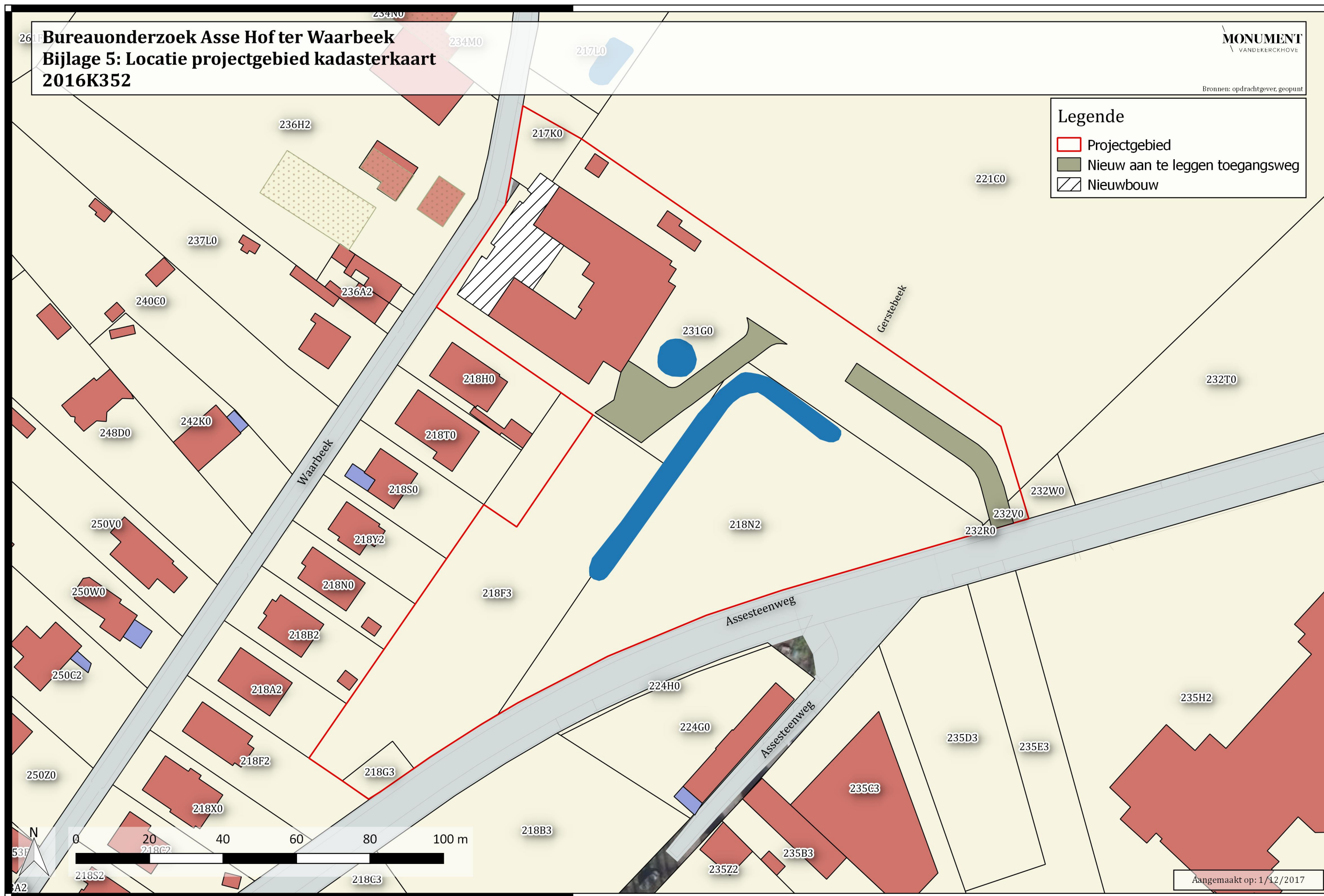
Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 5: Locatie projectgebied kadasterkaart
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Nieuw aan te leggen toegangsweg
- Nieuwbouw

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 6: Locatie projectgebied bodemgebruiksk kaart
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Bodemgebruiksk kaart**
- Kernstadbebouwing
 - Andere Bebouwing
 - Industrie- en handelsinfrastructuur
 - Andere infrastructuur
 - Haveninfrastructuur
 - Luchthaveninfrastructuur
 - Groene urbane zone
 - Weiland
 - Alluviaal weiland
 - Boomgaard
 - Loofbos
 - Naaldbos
 - Gemengd bos
 - Water
 - Autosnelweg
 - Gewestweg
 - Strand en duin
 - Akkerbouw

0 200 400 600 800 1000 m

Aangemaakt op: 1/12/2017

138000

139000

140000

179000

178000

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 7 - Digitaal terreinmodel Vlaanderen

2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Grensinfo

DTM

- 35m TAW
- 46.2m TAW
- 57.5m TAW
- 68.8m TAW
- 80m TAW

0 500 1000 1500 2000 2500 m

Aangemaakt op: 7/12/2017

137000

138000

139000

140000

141000

142000

143000

181000

180000

179000

178000

177000

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 8: Locatie projectgebied bodemgebruiksk kaart (detail)
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

 Projectgebied

Hoogte

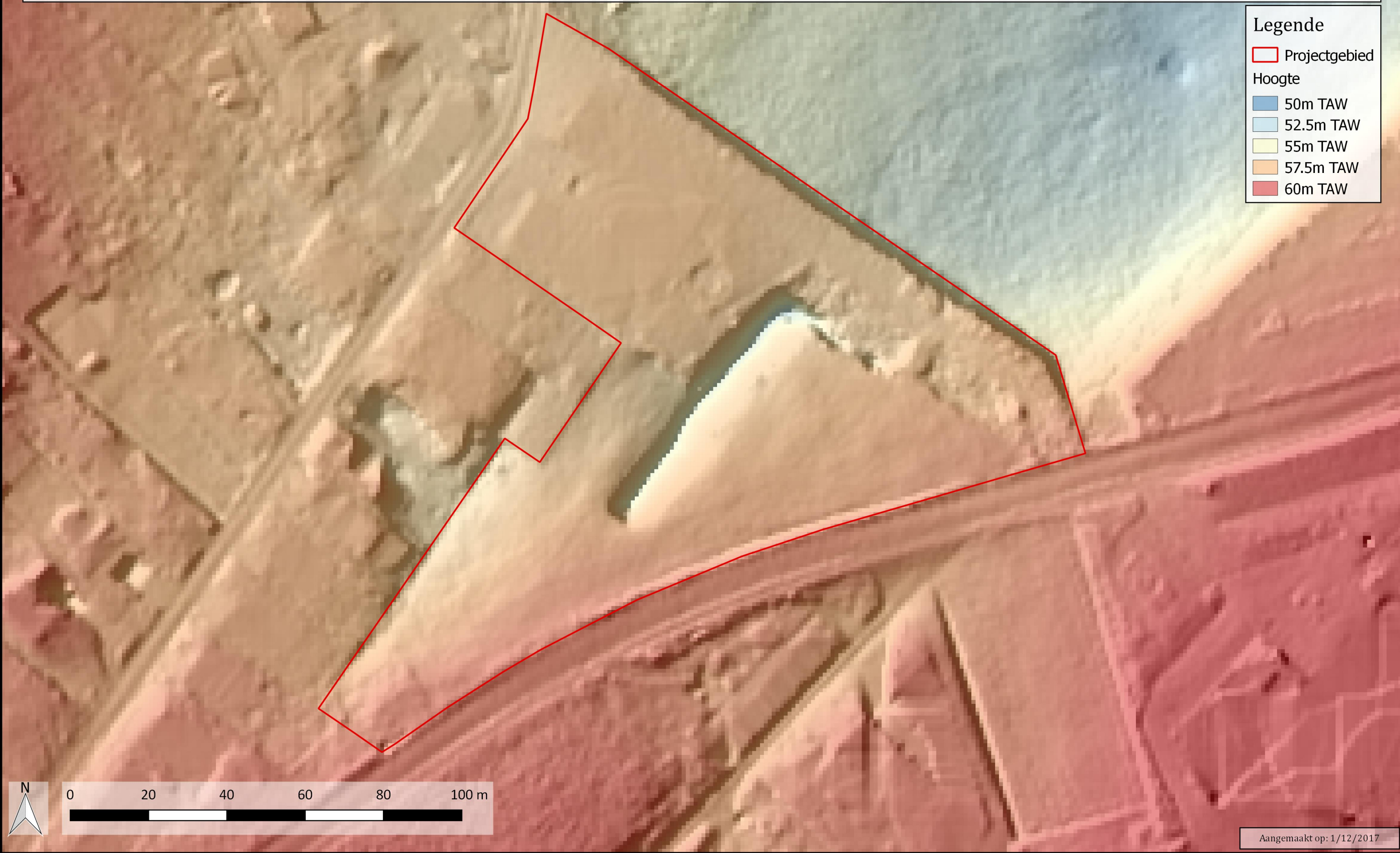
 50m TAW

 52.5m TAW

 55m TAW

 57.5m TAW

 60m TAW

Aangemaakt op: 1/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 9: Locatie projectgebied tertiair geologische kaart
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

 Projectgebied

Tertiair geologische kaart

 Formatie van Gentbugge

 Formatie van Lede

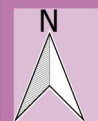
 Formatie van Maldegem

 Formatie van Maldegem Lid van Onderdale

 Formatie van Maldegem Lid van Ursel

 Formatie van Maldegem Lid van Wemmel

 Formatie van Sint Huibrechts Hern

0 200 400 600 800 1000 m

138000

139000

140000

Aangemaakt op: 1/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 10: Locatie projectgebied quartair geologische kaart
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

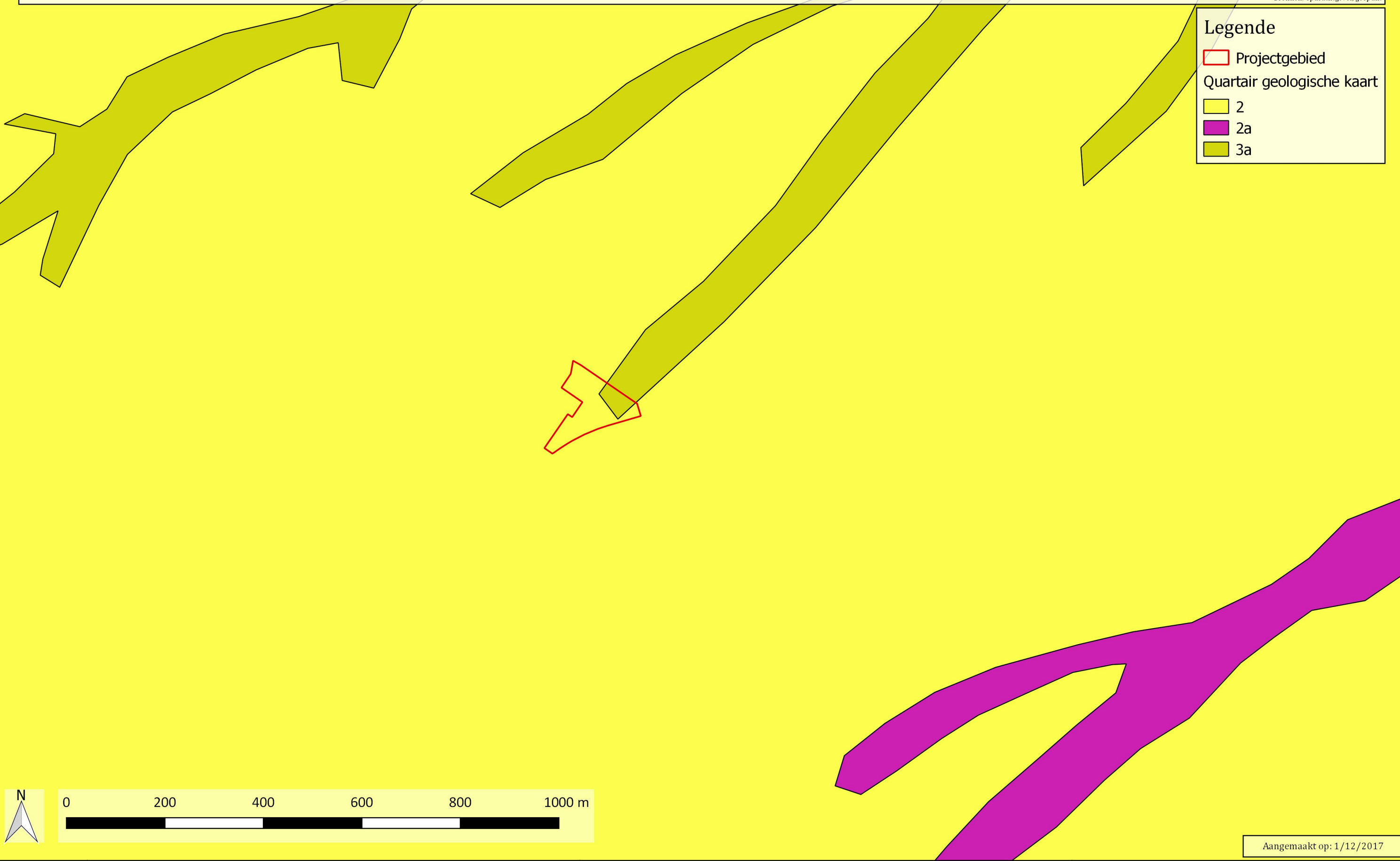
 Projectgebied

Quartair geologische kaart

 2

 2a

 3a

Aangemaakt op: 1/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek
Bijlage 11: Locatie projectgebied bodemkaart
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

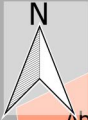
Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Bodemkaart**
- Antropogeen
 - Droge leem
 - Vochtige leem
 - Natte leem

179000

178000

0 200 400 600 800 1000 m

Aangemaakt op: 1/12/2017

138000

139000

140000

Legende

Projectgebied

projectgebied eerdere nota

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 13 - Atlas der buurtwegen (1841)

2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- projectgebied eerdere nota

0 90 180 270 360 450 m

Aangemaakt op: 8/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 14 - Kaart van Popp (1842-1879)

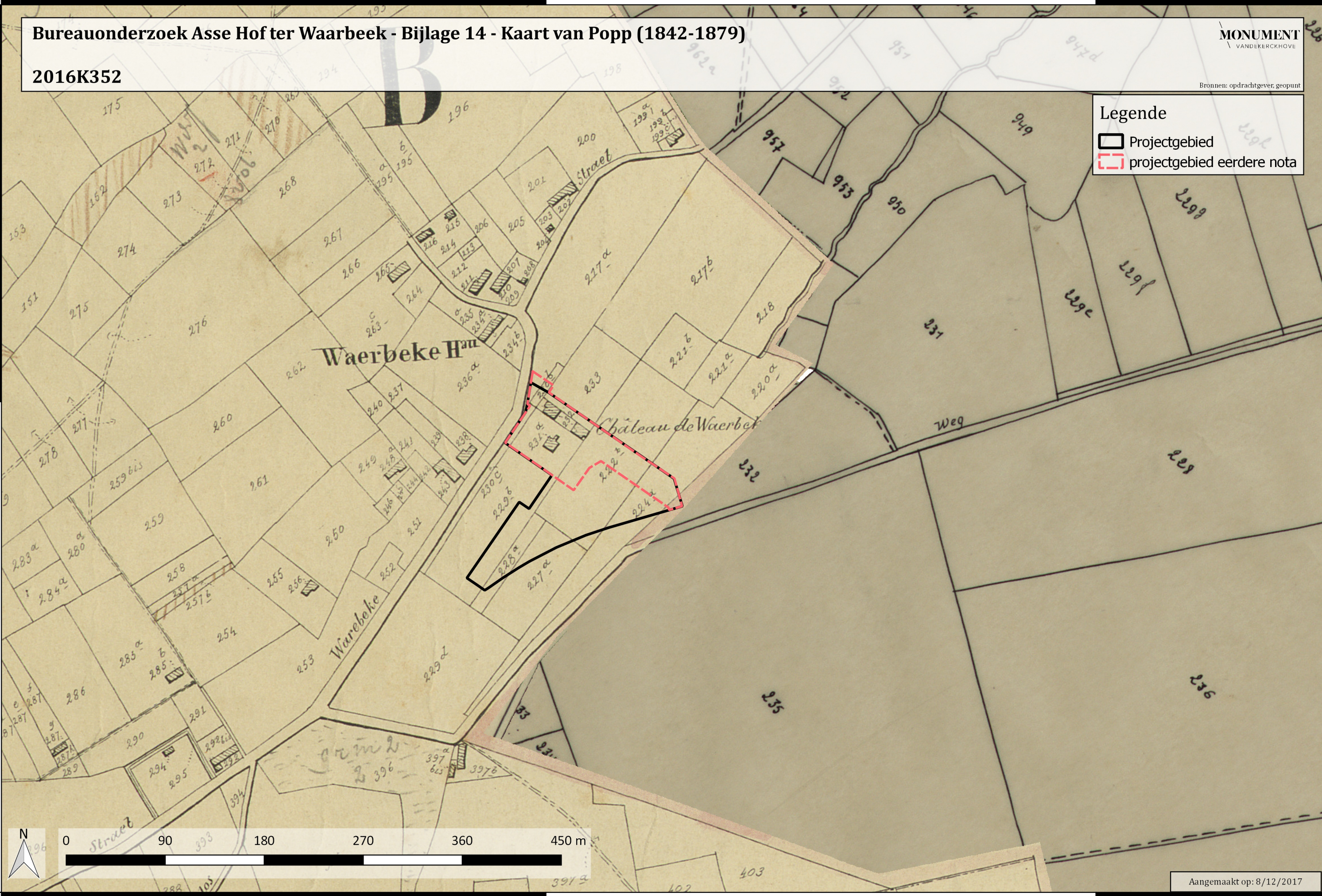
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- projectgebied eerdere nota

Aangemaakt op: 8/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 15 - Kaart Vandermaelen (1846-1854)

2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- projectgebied eerdere nota

Warebeek

Ch. de Waerebeek

0 90 180 270 360 450 m

Aangemaakt op: 8/12/2017

139000

139500

178500

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 16 - Luchtfoto 1971

2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- projectgebied eerdere nota

0 40 80 120 160 200 m

Aangemaakt op: 8/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 17 - Luchtfoto 1990

2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

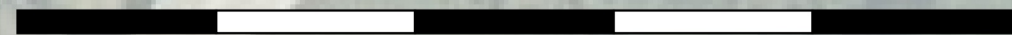
Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- projectgebied eerdere nota

0 40 80 120 160 200 m

Aangemaakt op: 8/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 18 - Luchtfoto 2015 - Winteropname

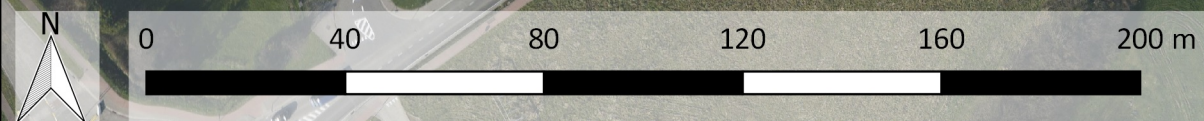
2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- projectgebied eerdere nota

Aangemaakt op: 8/12/2017

178500

139000

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 19 - Centrale Archeologische Inventaris op GRB

2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

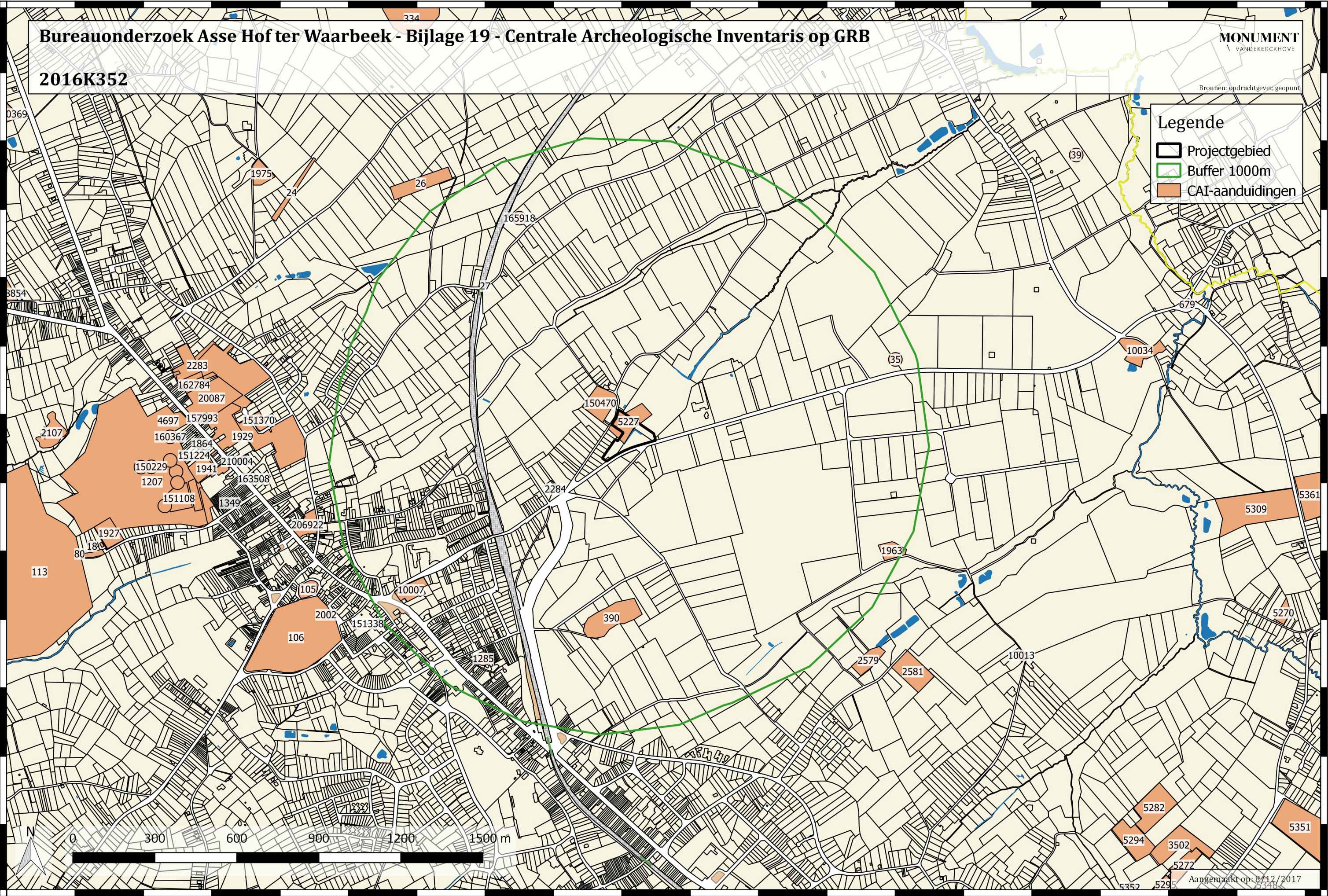
Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Buffer 1000m
- CAI-aanduidingen

179750
179500
179250
179000
178750
178500
178250
178000
177750
177500
177250
177000

136750 137000 137250 137500 137750 138000 138250 138500 138750 139000 139250 139500 139750 140000 140250 140500 140750 141000 141250 141500

Aangemaakt op: 8/12/2017

Bureauonderzoek Asse Hof ter Waarbeek - Bijlage 20- Potentiële Bodemerosiekaart

2016K352

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Projectgebied

Potentiële bodemerosie

zeer hoog

hoog

medium

laag

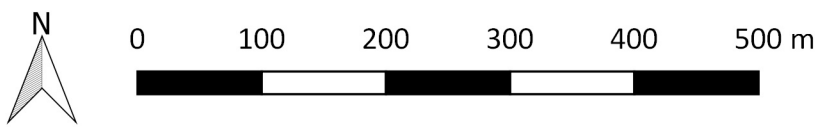
zeer laag

verwaarloosbaar

geen info

bijzondere strook

niet van toepassing

Aangemaakt op: 8/12/2017